

PRIMORSKI DNEVNIK

Počtna plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 400 lir

Leto XXXVII. Št. 269 (11.091)

TRST, sobota, 14. novembra 1981

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

MED ZDRAVICO OB OBISKU ZUNANJEGA MINISTRA COLOMBA V BEOGRADU

Vrhovec poudaril potrebo, da se slovenski manjšini zagotovijo pogoji za splošni razvoj

Na včerajšnjih pogovorih sta Colombo in Vrhovec obravnavala predvsem mednarodna vprašanja, danes bodo na vrsti dvostranski odnosi - Colombo je sprejel Sergej Kraigher

(Od našega poročevalca)

BEOGRAD — Italijanski zunanji minister Emilio Colombo je od včeraj na uradnem obisku v Beogradu, kamor je prišel na povabilo jugoslovanskega zveznega sekretarja za zunanje zadeve Josipa Vrhovca. Obisk ima dva zelo pomembna aspekta: kot prvi mednarodni trenutek z naraščajočo napetostjo v svetu, z ustvarjanjem novih žarišč in z nevarno oboroževalno tekmo ter ocena medsebojnih italijansko-jugoslovanskih odnosov, predvsem v zvezi z izvajanjem osimskih sporazumov.

Na pogovorih med zunanjim ministrom, ki so se pričeli včeraj, so obravnavali predvsem mednarodna vprašanja, medtem ko bodo v današnjem sestanku Mednarodni vprašanja, ki so na dnevnem redu, naj omenimo predvsem vprašanje miru in razorožitve, pri čemer je Vrhovec poudaril potrebo, da se slovenski manjšini zagotovijo pogoji za splošni razvoj. Na včerajšnjih pogovorih sta Colombo in Vrhovec obravnavala predvsem mednarodna vprašanja, danes bodo na vrsti dvostranski odnosi - Colombo je sprejel Sergej Kraigher.

Colombo je večji del svoje zdravice osredotočil na poudarjanje zaskrbljenosti zaradi naraščajoče napetosti v svetu. Dejal je, da je v Evropi naraščanje neravnovesja in oborožitve med Vzhodom in Zahodom povečalo odgovornost Italije za odkritje iskanje resnične varnosti. Odkod napori vseh vlad, da najdejo resnično ravnovesje sil, o katerem Italija upa, da bo na najnižji ravni oborožitve. Colombo je tudi izrazil zaskrbljenost zaradi naraščanja napetosti v Sredozemlju.

Po poudarku, da predstavlja osimski sporazum zaprtje težkega poglavlja preteklosti in gledanje v bodočnost z upanjem, ter po potrditvi zavzetosti Italije za načelo nemevljanja, je Colombo še dejal: »Naše odnose bogati tudi prispevek etničnih skupin, ki živita v obeh državah in predstavljata dragoceno spodbudo za nadaljevanje naše politične medsebojne sodelovanja in namenoma, da skupaj gradimo bolj sočuten svet.«

Josip Vrhovec pa je svojo zdravico začel z uvodno ugotovitvijo, da je meja med državama ena najbolj odprtih v Evropi in da je to sodelovanje zgled za odnose med so-

sednimi državami z različnim družbeno-političnim ustrojem in z različno mednarodno kolokacijo. Politični realizem in zgodovinska odgovornost sta privedla do odprave preteklosti in do odprta — z osimskimi sporazumi — širokih poti medsebojnega spoštovanja in zblizjevanja. Vrhovec je nato izrazil prepričanje, da se niso bile izkoriščene vse možnosti sodelovanja ter je še zlasti poudaril pomnost tesnejšega sodelovanja in stikov med obojema področji, torej razširitev sodelovanja ob Jadrani. V skupno korist obeh držav. Vrhovec je nato dejal: »V tem zagonu razvoja naših dobrosejskih odnosov pripisujemo velik pomen stališčem in vlogi narodnosti manjšin. Mi ne vidimo nobene upravičene pregrade, ki bi lahko zavirala naše skupne namene, da zagotovimo slovenski narodnosti manjšini v Italiji in italijanski narodnosti v Jugoslaviji vse pravice in vse potrebne pogoje za njun splošni razvoj, da bosta lahko brez trden most medsebojnega razumevanja in prijateljstva.«

V nadaljevanju je Vrhovec prešel k obravnavanju mednarodne problematike in poudaril zaskrbljenost zaradi naraščajoče konfrontacije med blokoma. Dejal je, da Evropa že predolgo hodi ob robu, ki jo varja na nevarnost obnove hladne vojne. Mnenja smo — je dejal jugoslovanski zvezni sekretar za zunanje zadeve, da je skrajni čas, da se zavestno to dresenje v propad (propad in ne prepaj) ter da prevladata pamet in politični realizem. Vrhovec je nato potrdil zavzetost Jugoslavije za politiko nevtrnosti, ki predstavlja voljo za sodelovanje z vsemi državami, ki se skličejo na vrednote miru.

Italijanski zunanji minister Emilio Colombo je pred odhodom v Beograd s krajšo izjavo orisal pomen tega obiska. Poudaril je predvsem doprinos, ki ga daje sodelovanje med obojema državama, utrjevanje miru v svetu ter pri tem spomnil na besede jugoslovanskega zveznega sekretarja za zunanje zadeve Josipa Vrhovca, ki je pred kratkim v Gorici ob pozitivnem ocenjevanju političnega sodelovanja med Italijo in Jugoslavijo naletel predvsem na realizem, s katerim sta obe državi premostili težko zaručeno preteklost in sta se konkretno ozirli v boljšo prihodnost. Colombo je dejal, da v celoti soglasja s temi občutki, ki so se konkretizirali v podpisu osimskih sporazumov in v njihovem izvajanju, ki je v teku.

Po ugotovitvi, da Italija z velikimi spoštovanjem sledi vlogi Jugoslavije v gibanju nevtrnosti in njeni dejavnosti za premostitev križe v največjih žariščih, je Colombo prešel k oceni odnosov med državama. Dejal je, da se kljub splošni krizi italijansko-jugoslovanski gospodarski odnosi ugodno razvijajo, kar je odraz mnogih dejavnikov, od odličnih političnih odnosov med državama do volje po sodelovanju med sosednjimi deželami in med njihovimi industrijskimi podjetji.

V zvezi s finančnim sodelovanjem

BRŽKONE TUDI LETO 1982 Z »ZAČASNO UPRAVO«

Majava pot državnega proračuna Industriji proti predlogu CGIL

REM — Vse kaže, da bo bila vlada prisiljena tudi prihodnje leto (vsaj prve mesece) voditi državne posle na osnovi začasne uprave, kar parlament ne bo utegnil odobriti proračuna v predvidenem roku. Ponovil se bo najbrž prepogost primer, da bo ministri svet mogoče upravljal državo le od meseca do meseca, tako da bo smel trošiti samo dvajsetino izdatkov iz prejšnjega leta, vse do konca aprila, ko je skrajni rok za izglasovanje državnega proračuna.

Po ponovni odločitvi razprave v pristojni komisiji senata, ki je šele prva stopnja parlamentarnega postopka, je namreč postalo skoraj nemogoče, da bi lahko opravila vsa konksa osnutka o proračunu in o finančnem zakonu za leto 1982 težavno pot skozi razpravo v senatni skupščini, nato v proračunski komisiji in še na plenarnem zasedanju poslanske zbornice, pred 31. decembrom. Zlasti se, ko se napovedujejo nove daljše prekinitev parlamentarnih del ob koncu meseca, ko se sestane vsestranska skupščina KD.

Senatna komisija bo nadaljevala razpravo in glasovanje šele 23. t.m., ko bodo prišli na vrsto »časni« členi finančnega zakona in amandmani, s katerimi naj bi vlada pridobila več kot 2.000 milijard lir, na koncu pa še zadnji, oziroma odlo-

Proces »Italicus« se nadaljuje

BOLOGNA — Proces o pokolu na brzcu »Italicus« se bo nadaljeval.

Senat odobril ukrep o amnestiji

REM — Senat je včeraj pooblastil predsednika Pertinija, da proglasi ukrep o amnestiji in splošni pomilostitvi. Senatori so tako z nekaj popravki odobrili ukrep, ki ga je pred približno tednom dni sprejela komisija za pravosodje. O tem ukrepu se bo morala izreči še poslanska zbornica.

V senatu so pa se vzdržali predstavniki zadnjih strank so kritično ocenili ukrep o amnestiji, ki rešuje le kratkoročne probleme italijanskega sodstva in kaznilnic. Italijanske zapore naj bi po zadnjih popravkih zapustilo približno 15 tisoč ječunov, kar bo prav gotovo prispevalo k zmanjšanju prenaseljenosti italijanskih kaznilnic. Amnestija, ki izbrisuje prekrške, torej ne obseba pa bo prispevala tudi k zmanjšanju dela sodstva.

Italijanski komunisti trdijo, da ni mogoče reševati omenjenih problemov s takimi ukrepi, ki so v nasprotju s temeljnimi načelom enakosti pred zakonom. Po njihovem, je še napočil skrajni čas, da se ta vprašanja začnejo reševati globalno in to s sprejemom potrebnih reform, ki naj bi poživile delovanje sodstva in uredile sedanje nevdružno stanje v italijanskih kaznilnicah.

BOJAN BREZIGAR

LONDON — Predsednica britanske vlade Margaret Thatcher je bila ponovno izvoljena za voditeljico konservativne stranke. Kljub nekaterim ostrim predkongresnim govornim ni bil nihče v stranki proti njeni izvolitvi.

VČERAJ ZJUTRAJ NA MILANSKI ŽELEZNIŠKI POSTAJI

Agent ubit v spopadu s teroristi Njegova morilca sta že za zapahi

Giorgio Soldati in Bernardo Della Corte sta se skušala izogniti legitimiranju - Beg ostalih članov tolpe - Zaplenili tri pištole in ročni bombi

Enega izmed dveh teroristov peljejo na kvesturo (Telefoto AP)

MILAN — V spopadu s skupino teroristov, do katerega je prišlo na osrednji milanski železniški postaji ob prisotnosti številnih zapadenih policistov, je bil ubit agent Digos, dva terorista pa so prijeli in aretirali. Gre za 24-letnega Neapeljčana Bernarda Della Corteja in 28-letnega Giorgioja Soldateja iz Turina. Oba sta se proglasila za politična ječunja in izjavila, da pripadata razpušteni skrajnoleviciarski organizaciji »prima linea«. Drugi člani skupine — težko je reči, koliko jih je bilo — so zbežali.

Nova žrtev terorizma je 25-letni agent milanske politične policije Eleno Viscardi, ki je bil nameščen v civilu — na železniški postaji z namenom nadzorovati promet in identificirati morebitne teroriste. Včeraj zjutraj se je skupno z nekaterimi kolegi in agenti železniške policije približal skupini sumljivih mladeničev, ki so se potikali ob premičnih stopnic pred enim izmed glavnih peronov postaje. Še preden jim je sploh ukazal, naj se legitimirajo, so počili prvi strel. Agent Viscardi je bil takoj zadet in oblezel na tleh v mlaki krvi. Zaradi težkih ran je umrl kmalu po prihodu v bolnišnico. Teroristi, katere je poseg policije očito zmedel, pa so skušali dohiteti izhoda postaje, vendar je to uspelo le nekaterim. Soldati in Della Corte sta namreč poldnevno v mrežo, ki so jo karabinjerji in policija takoj razpredli okoli postaje. Terorista je policija komaj izgrala iz rok podivjane množice, ki ju je, po začetni zmedli, skušala linčati. Oba so najprej pripeljali v policijsko postajo na železniški postaji. Policisti so jima zaplenili tri samokrese in dve ročni bombi ter jih po krajšem zasliševanju pospremili v kvesturo, kjer jim je sodnik zastavil prva vprašanja.

Giorgio Soldati je preiskovalcem dokaj dobro znan. V ilegalo je stopil po aretaciji bivšega bančnega uradnika Alfreda Marangona (23. septembra 1980), za katerega menijo, da je vodila nove »celice« »prima linea«, ki so jo sestavili po množičnih aretacijah spomladaj istega leta. Vendar je poskus reorganizacije »prima linea« dokaj klavarno propadel in so skupino v bistvu proglasili za razpuščeno, nekatere njeni člani, ki so še na prosti, pa so baje prestopili v vr-

ste rdečih brigad. Soldatija obtožujejo ustanavljanje oborožene tolpe in številnih ropov. V organizacijo naj bi ga povabila Liviana Tosi in Paolo Zambianchi, ki sta bila na nedavnem turškem procesu kot odgovorna lastnika »prima linea«, obsojena na 14 let zapor.

Umor agenta Viscardi je sprožil ogorčenje po vsej državi. Solidarnostne brzojavke svojcem ubitega agenta in notranjemu ministru so poslali predsednik Pertini, predsednik vlade Spadolini in predsednik obeh vej parlamenta. V uradnem sporočilu so pripadniki policijskega urada pri milanski železniški postaji med drugim izrazili solidarnost z vsemi demokratičnimi organizacijami v prepričanju, da se terorizem premaga zlasti z resenjem težav najbolj emarginiranih slojev in odpravo vprašanj, ki povzročajo moralni in politični propad.

Napetost med cariniki

TRBIŽ — Na Kokovem se nadaljuje stavka italijanskih carinikov, kar povzroča vedno večje preglavice šoferjem tovornjakov. Nekaj šoferjev je včeraj s svojimi tovornjaki celo zaprlo cesto, ki pa jo je policija kmalu ponovno odprla.

POZITIVNA OCENA RAZVOJA ODNOSOV MED DRŽAVAMA

Robert Mugabe končal obisk v SFR Jugoslaviji

BEOGRAD — Predsednik vlade republike Zimbabveja Robert Mugabe je včeraj končal uradni in prijateljski obisk v Jugoslaviji in odpotoval iz Beograda. Na letališču Surčin so se od gostu poslovili predsednik ZIS Veselin Djuranović, zvezni sekretar za zunanje zadeve Josip Vrhovec in drugi visoki jugoslovanski predstavniki.

Na tiskovni konferenci pred za-

bert Mugabe svoj prvi obisk v Jugoslaviji kot premier najmanjše neobdvisne afriške države, predvsem poudaril pomen vsestranskega razvoja stikov med državama na vseh področjih. Po njegovih besedah so bili pogovori z jugoslovanskimi predstavniki vsebinski in koristni, dogledeli pa so tudi soglasje o konkretnih oblikah za okrepitev sodelovanja.

Predsednik vlade Zimbabveja je poudaril, da je bil sedanji obisk tudi izraz globoke hvalnosti ljudstva Zimbabveja za vso podporo med osvobodilnim bojem in za doslej neodvisnosti.

Predsednik zveznega izvršnega sveta Veselin Djuranović je včeraj sprejel bivšega direktorja Mednarodne banke za obnovu in razvoj Roberta McNamara, ki se na povabilo ZIS mudi v Jugoslaviji. Pogovora se je udeležil tudi zvezni sekretar za finance Peter Kostić, ki je z gostom izmenjal mnenja o mednarodnih gospodarskih odnosih in o njihovem vplivu na gospodarstvo držav v razvoju.

Roberta McNamara je včeraj sprejel tudi predsednik skupščine Jugoslavije Dragoslav Marković.

Dolgoletni predsednik mednarodne banke za obnovu in razvoj McNamara je včeraj obiskal tudi spominski center Josip Broz Tito in se poklonil spomenu predsednika Tita. (dd)

Tudi tokrat v ospredju manjšinska vprašanja

BEOGRAD — Vprašanje zakonske zaštite slovenske narodnostne skupnosti v Italiji bo tudi tokrat eno pomembnih vprašanj na italijansko-jugoslovanskih pogovorih, ob uradnem obisku italijanskega zunanjega ministra Emilia Colomba v Jugoslaviji. Tudi je potrdil sam Colombo, ko je v pogovoru z novinarji naled pred prihodom v Beograd navedel vprašanje manjšinske zaštite med predmeti svojih dvodnevnih pogovorov. Colombo je dejal, da je včeraj na italijanski strani ponovno začeti s pripravi za sprejem potrebnih ukrepov za rešitev tega vprašanja. Colombo je ob tem dejal, da je potrebna komisija končala z delom in da je treba to delo sedaj prevesti v močne zakonske ukrepe v skladu z učeno in tudi sporazumom z manjšino, da bi bila zaštita primerna. Seveda pa — je pripomnil Colombo — se tudi Italija zavzema za primerno zaščito italijanske manjšine v Jugoslaviji.

Dejstvo, da je Colombo sprožil to vprašanje na vladni seji tik pred svojim odhodom v Beograd, je vsekar zelo pomembno. Vprašanje na narodnostni manjšini je bilo namreč vedno v ospredju italijansko-jugoslovanskih pogovorov na vseh ravneh, tako na srečanjih zunanjih ministrov kot tudi na srečanjih predsednikov vlad in predsednikov republik.

Dolga leta so bila sicer stališča v glavnem splošna in so — kot izhaja iz skupnih povelj, ki so bila objavljena po koncu posameznih srečanj — poudarjala predvsem vlogo manjšin kot povezovalca med narodi na obeh straneh meje. S podpisom osimskega sporazuma pa so se odnosi do tega vprašanja bolj konkretnizirali. To je še samo po sebi do kaz, v kolikšni meri je osimski sporazum spremenil mednarodne obveze, ki jih imata državi do manjšin.

K temu pa gre dodati tudi vsebino stališč o manjšinah in skupnih poveljih ob koncu posameznih obiskov. Ob koncu obiska tedanjega jugoslovanskega zveznega sekretarja za zunanje zadeve Miloša Mićevića v Rimu so 15. novembra 1977 ugotovili, da je politika obeh držav do slovenske narodnostne skupnosti v Italiji in italijanske v Jugoslaviji, »v duhu osimskih sporazumov«, edinstvena in da je treba v skladu z načeli italijansko-jugoslovanskega sodelovanja, da je sedanji zunanji minister Forlani januarja 1979 vrnil obisk sta z zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Vrhovcem poudarila, da narodnostni skupini opravišata pozitivno vlogo v razvoju dobrih sosedskih odnosov. Ponovno sta potrdila namen obeh strani, da bosta nadaljevali politiko promocijskega pogoja etničnih skupin in to v duhu osimskega sporazuma.

BOJAN BREZIGAR

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA V TRSTU

vabi na predavanje ob

«100-LETNICA SMRTI
PISATELJA JOSIPA JURČIČA
(1844-1881)»

O pisateljevi umetnosti bo predaval prof. dr. Matjaž Kmecl v sredo, 18. novembra, ob 18. uri v mali dvorani Kulturnega doma.

PD SLAVEC

Rimljanje - Log

priredi dancs, 14. in jutri, 15. novembra, v Kulturnem domu v Rimljanjih (Babna hiša)

3. RAZSTAVO
DOMAČIH VINProgram:
Danes, 14. novembra: ob 17. uri odprte razstave; ob 20. uri družabnost z ansambлом «Pomlad».

Jutri, 15. novembra: ob 15. uri odprte razstave; ob 19. uri družabnost z ansambлом «Pomlad».

Deloval bo dobro založen bife z raznovrstnimi pijačami, s kalamari ter domačimi klobasami.

KPI DEVIN - NABREŽINA

Danes, 14. t.m., ob 20. uri v dvorani «Igo Gruden» v Nabrežini

praznik včlanjevanja
in proslava
oktobrske revolucije

Nastopil bo deklinski pevski zbor «VESNA» iz Kriza.

Vabljeni!

Razna obvestila

KD SLOVAN sporoča, da so pevske vaje ob torkih in petkih, ob 20.30 (skupno za moške in ženske).

Skecija KPI «Marij Matjašič - Milana» Borkovlje priredi dancs, 14. novembra, ob 18. uri v dvorani PD Borkovlje (Ul. Cerreto 12) praznik ob letnici oktobrske revolucije in manifestacijo za mir. Igral bo orkester in deloval bife. Vljudo vabljeni.

Glasbena matice obvešča svoje abonente, da je koncert mladinskega pevskega zbora Glasbene matice prenesen na torek, 17. novembra.

SZ Sloga - planinski odsek vabi na Martinovanje 81. dancs, 14. novembra, ob 20. uri v gostilni Pepi Krizmančič v Bazovici.

Skecija KPI «J. Verginella» priredi jutri, 15. t.m., ob 18. uri v Ljudskem domu v Krizu proslavo letnice oktobrske revolucije. Nastopil bo moški pevski zbor Vesna, predvajali pa bodo film slavne sovjetskega režiserja Eisensteina «Oklopica Potomkin».

PD Rovte - Konlonkovec sporoča, da je v teku vpisovanje za tečaj slovenščine. Informacije na številki 811-565 od 18. do 20. ure.

Skecija KPI Devin - Nabrežina priredi dancs ob 20. uri v dvorani Igo Gruden v Nabrežini proslavo oktobrske revolucije ter praznik včlanjevanja. Nastopil bo deklinski zbor Vesna iz Kriza.

Mali oglasi

Telefon (040) 794672

PRODAJ stanovanje pri Sv. Jakobu: 2 sobi, kuhinja in kopalnica. Telefonirati popoldne na št. 70143.

DIJAK znanstvenega liceja F. Prešerna je izgubil na Oberdankovem trgu solsko torbo. Poštenega najditega prosim, da mi vrne vsaj zvezke. Telefon 040/41073.

ZA GORIŠKO POKRAJINO, ZZZ - za razširitev svoje prodajne mreže - išče moške/ženske za zunanje part-time delo. Možnost zanimivega dodatnega zaslužka. Dohodki po učenju. Interesenti naj se javijo na telefon številko 040/794672, int. 37 - Slavec, v ponedeljek, 16. in v torek, 17. t.m., od 10. do 12. ter od 14. do 17. ure.

PRODAJ štečnik na drva znamke «Filcom». Telefon: 0481/3250.

PRODAJ novo kuhinjsko pohištvo po polovinski ceni (5 m elementov z vogalom). Telefonirati od 14. do 16. ure ali po 20. uri na telefonsko številko 040/812-353.

PRODAJ motorno kolo «Ciao» v dobrem stanju. Tel.: 040/228-164.

NUJNO rabim harmoniko 80/120 basov. Telefonirati na št. 0481/882179.

PRODAJ nov moznost stroj. Telefon: 040/229-545.

PRODAJ A-112 elegant v dobrem stanju. Letnik 78. Telefonirati v popoldanskih urah na št. 040/229-239.

PRODAJ traktor s prikolico. Tel. 231-853.

PRODAJ plašč 5-letnega dečka. Telefonirati na št. 71322.

DAJEM v najem mlekarino-bar v centru mesta slovenski družini. Telefon 911-119 v večernih urah.

PRODAJ nov grelec na gorilno olje in drva za 600.000 lir. Telefonirati v večernih urah na št. 0481 - 78173.

15-LETNI fant, ki je dokončal obvezno šolo, išče zaposlitev. Telefon: 228-318.

PRODAJ fiat 1100 R v dobrem stanju po izredno ugodni ceni. Telefonirati na št. 040/71101.

16-LETNI fant išče prvo zaposlitev kot prodajalec. Telefonirati po 16. uri na št. 200-707 ali v jutranjih urah na št. 200-420.

UGODNO prodam matra simco bagheera v odličnem stanju. Telefon 040/211688 ali 211465.

123 coupé 1100 v dobrem stanju prodam po ugodni ceni. Telefon 040/743071.

V ČETRTEK SE JE DELO NA GORIŠKEM USTAVILO

Široka enotnost v splošni stavki
opozorilo deželnemu odboru in vladi

Poleg sindikalistov in zastopnikov krajevnih uprav je na Travniku spregovoril tudi goriški nadškof msgr. Cocolin - Motnje govora zastopnika sindikalne zveze Viana

Gospodarski položaj na Goriškem je slab, dosedanjim tovarnam v krizi se pridružujejo še druge in tudi kot kronisti moramo to skoraj mesec za mesecem beležiti. Da je položaj zelo resen, se zavedajo vsi in prav zaradi tega je bila solidarnost vseh slovenskih delavcev v stavkajočih delavcih in sindikalno federacijo ob četrtkovni splošni stavki zares popolna.

Manifestaciji so se pridružili trgovci in obrtniki, pokrajina in vse občine in zelo pozitivno je odjeknila med delavci najbrž nepričakovana prisotnost goriškega nadškofa msgr. Pietra Cocolina, ki je tudi spregovoril na odru na sindikalnem zborovanju na Travniku.

Tako po deveti uri so se pri splošnem parku zbirali delavci iz raznih tovarnov Goriške. Iz Trizica in tamkajšnjih tovarnov je prišlo veliko delavcev s posebnimi avtobusi in številnimi transportnimi sredstvi. Sprejeto se je začel pomikati po korzu proti Travniku. Na čelu so bili praporci goriške pokrajinske uprave in občin goriške pokrajine. Za tem so hodili zastopniki krajevnih uprav, med temi so bili skoraj vsi župani, za njimi je korakalo vodstvo ene ne sindikalne federacije, potem pa je prihajalo več tisoč delavcev s transparenti in delavskimi zastavami. Ob koncu so se v sprevod vključili tudi dijaki nekaterih italijanskih šol, ki so ta dan stavkali. Trgovine v ulicah so bile zaprte v času, ko je sel mimo sprevod. Na žalost pa so bile v drugih mestnih ulicah številne trgovine odprte in njih lastniki ter uslužbenici se niso zmenili za pozive zveze trgovcev in sindikalne federacije. Prav tako ni bilo prav, da so bili v času sprevoda in sindikalnega zborovanja na Travniku številne gostilne in bari v okolici odprte, v njih pa je bilo polno stavkajočih delavcev.

Na govorniški odru so se zbrali sindikalni voditelji in župani. Najprej je na kratko spregovoril sindikalist Bon, zatem pa goriški župan Scarano, ki je poudaril pomen enotnosti vseh slojev, dejal da je problem zaposlitve v industriji problem vseh na Goriškem. Prisotnost goriškega nadškofa se bolj poudarja to enotnost, je dejal goriški župan. Za njim je spregovoril nadškof msgr. Cocolin, ki je izrazil sočustvo katoliške Cerkve ljudem v stiski ter javno obsodil počasnost, s katero deželne in državne oblasti rešujejo krizo v nekaterih podjetjih. Predsednik pokrajinske Cumpeta je v svojem govoru dejal, da se Goriška nahaja v težavah že preveč časa, da se je treba z vsemi silami upreti poizkusu tistih, ki bi hoteli odrediti Goriško. Dejal je, da si bodo krajevne uprave prizadevale na vseh ravneh, da se stvari pozitivno rešijo, kajti če je vsa država v težavah, ni prav da samo nekateri predelci plačajo to krizo.

Osnredni govor je v imenu enotne sindikalne zveze imel Bruno Vian iz Trizica. V njem se je dotaknil zelo podrobno vseh sindikalnih vprašanj na Goriškem, se je prejel pa tudi vprašanj, ki so v ospredju zanimanja italijanske in svetovne javnosti, se zlasti borbe za mir. Potem ko je omenil Reaganovo rožljanje z o-rožjem se je dotaknil tudi sovjetske vojaške sasedbe Afganistana in dogodkov na Poljskem; tedaj pa je del stavkajočih prišel na viana zvižgati in tolči na bobne. Zvižganje, protesti, kričanje so se nadejali potem tudi ker je bil Vian v svojem govoru nedolga.

Po njem je, sicer nepričakovano, stopil k mikrofону še sindikalist Renato Papais, ki je najbrž hotel spremeniti ton Vianovega govora. Kar na lepem, sredi stavka, pa mu je postalo slabo in se je zgrudil na tla na odru. Medtem ko se mu je približal zdravnik je zborovanje zaključil sindikalist Colautti.

Zborovalci so se nato po korzih vrnili k splošnemu parku, kjer se je sprevod razšel.

Omenimo še, da so pokrajinska uprava in občine dale nalepiti dvojezične, italijanske in slovenske solidarnostne plakate. Na zborovanju pa ni bilo slovenskega govora.

Sodelovanje
dramskih skupin

Med člani štandredne dramske skupine prosvetnega društva «Štandred» in drugih skupin se je razvilo prijateljsko sodelovanje. Prejšnjo soboto so bili štandredci v Kanalu in tam prikazali kriminalno Agathe Christie «Deset zamorčkov», v nedeljo pa so člani društva «Soča» iz Kanala vrnili obisk in nastopili v Gregorčičevem domu v Štandredu s Pinžgarjevo ljudsko igrjo «Razvalina življenja».

Danes pri SPD sejem
rabljene smučarske opreme

Na sedežu Slovenskega planinskega društva v Gorici bo danes, v soboto, 14. novembra, ob 15. do 17. ure, sejem rabljene smučarske opreme. Ta sejem se odvijajo vsa ko leto ob začetku sezone in marškatere že rabljeni smučarski pripomočki prav pride se zlasti mladim smučarjem in tudi tistim, ki se šele približajo smučanju.

Čestitke

Strica ORLANDOTU za današnji 50. rojstni dan čestitajo vsi nečaki in nečakinje.

PRIMORSKI DNEVNIK

lahko kupite jutri na področju

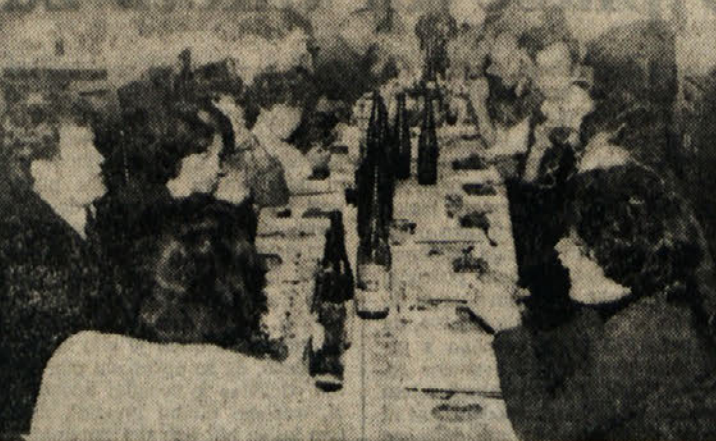
NOVE GORICE
v naslednjih krajih:
Nova Gorica - avtobusna postaja
Šempeter - restavracija Lipa
Vrtojba - bife JadranNA TOLMINSKEM
pa v naslednjih krajih:
Tolmin - hotel Krn
Kobarid - gostilna Kotlar
in v Bocu v kavarni na trgu.

Martinovo praznovanje

Kot smo že pisali se v naših vasi in družinskih vrstjo v teh dneh martinovanja, t.j. naši ljudje obhajajo stare običaje naših prednikov.

Na naši sliki je prizor iz martinovanja, ki je bilo v sredo zvečer v Domu Andreja Budala v Štandredu.

Martinovanje je bilo v sredo zvečer v Prosvetni dvorani v Pevni, kjer je bilo zelo veselo. Ljudje so tudi pokušali stare domače dobrote.

V Sovodnjah pa bodo martinovali danes zvečer in jutri, v nedeljo. Organizator je mladinski odsek. Danes zvečer bo v Kulturnem domu zabavni večer ob zvokih moderne in narodne glasbe, na katerega so vabljeni vsi mladinci.

Jutri zjutraj ob 11. uri po glavni masi, pa bo na trgu pred cerkvijo tradicionalni zahvalni dan z blago slovom kmečkih prednikov in kmečkih strojev. Vsem prisotnim bodo na razpolago vino, sirkov kruh in še marsikaj drugega, dar sovojenjskih kmetovalcev.

Goriški planinci pa bodo martinovali jutri v Parku hotelu v Novi Gorici.

v sodelovanju z

ZVEZO SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
in ZVEZO SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
V KATOLIŠKEM DOMU V GORICIJutri, 15. novembra, ob 16. uri (abonma «medelja»)
izjemoma v torek, 17. novembra, ob 20.30 (abonma «ponedeljek»)

FERDO KOZAK

PUNČKA

dramatična zgodba v 5 slikah - dogaja se v Ljubljani leta 1936

Nadaljuje se vpisovanje abonmajev na sedežu ZSKD v Gorici, Ul. della Croce 3, vsak delavnik, razen sobote, in sicer od 11. do 14. ure.

GLASBENA MATICA
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE
GORICA

KONCERTNI ABONMA 1981-82

24. novembra 1981 GORIŠKI KOMORNI ORKESTER
deželni Avditorij Solista: Anton Grčar - trobenta in Stanko Arnold - trobenta10. decembra 1981 VLADIMIR KRPAK - klavirski recital
deželni Avditorij7. januarja 1982 IRENA GRAFENAUER - flavta
Kulturni dom ACI BERTONCELJ - klavir4. februarja 1982 TRIO LORENZ
Kulturni dom Sodeluje Jože Falout - rogmarec 1982 ORKESTER AKADEMJE ZA GLASBO iz
Kulturni dom Ljubljane. Solist Aleksander Roje - klavir17. aprila 1982 ZBOR «OBALA» iz Kopra - dir. Mirko Slosar
Kulturni domCene abonmajev Redni 15.000 lir Mladinski 10.000 lir
Vstopnice Redne 3.500 lir Mladinske 2.500 lir

Vpisovanje abonmajev na sedežu Glasbene matice v Gorici, Ul. della Croce 3, tel. 84-508, vsak dan razen sobote od 10. do 12. ure.

LETOS ŠE ENA VZPENJAČA

Na Lokvah nekaj novega
v letošnji zimski sezoni

Hotel Poldanovec modernizirajo

Na Lokvah, ki so za smučarje in druge ljubitelje belih poljan iz Goriške najbližji zimskošportni center, se na zimsko sezono skrbno pripravljajo. K raznim delom jih se spodbudilo zlasti to, da je bilo letošnje leto v tem kraju sredi Trnovskega gozda zelo veliko obiskovalcev in da je bilo poslovanje hotel Poldanovec finančno uspešno. Ti uspehi so sad vzajemnega dela in skupnih naporov Smučarskega kluba Lokve, tamkajšnje Krajevne skupnosti, Turističnega društva, Turističnega društva iz Nove Gorice in pa seveda prometne in turistične organizacije Avtoprometa iz Nove Gorice, ki upravlja gostinstvo-turistične zmožljivosti na Lokvah.

Hkrati z začetkom zimse sezone, bo prenovljen oziroma moderniziran tudi hotel Poldanovec. Obnavljanje centralno kurjavo, v sobe bodo napeljali vodo, v njih bodo uredili kopalnice, popravljajo pa tudi streho restavracije. Zmožljivost hotela se s temi deli ne bo povečala, kajti pa bo objekt postal bolj privlačen. Investicija bo veljala nad 500 milijonov starih dinarjev, denar pa so zbrale druge dejavnosti v okviru organizacije Avtoprometa iz Nove Gorice. Tudi v tem prispevku oziroma finančni pomoči se kaže solidarnost vseh občanov podjetja, ko gre za napredek turizma in gostinstva na Lokvah.

Poleg obstoječih treh vlečnic, ki lahko prepelejo okrog tisoč smučarjev na uro, bodo zgradili še eno manjšo vlečnico. Zmožljivost slednje bo znašala okrog 400 voženj na uro. Tako na Lokvah upajo, da pred vlečnicami ne bo daljših vrst oziroma, da bodo ob povečanih zmožljivostih vzpenjač zadovoljni vsi obiskovalci. Naj kot zanimivost navedemo, da se bodo tisti smučarji oziroma obiskovalci Trnovske planote, ki bodo opravili približno polno drugo uro dolgo pešpot na Lazno, tamkajšnje vlečnice lahko posluževali brezplačno. Gre za idilična smučarska s planinsko kočjo, vzpenjača pa je last Občinske zveze za telesno kulturo iz Nove Gorice, ki jo, kot omenjeno, daje v brezplačno uporabo.

Na bližajočo se zimsko sezono - ponekod je prvi sneg že pobelil hribe in planote - se pospešeno pripravljajo tudi v drugih zimskošportnih centrih. Tako zlasti na Kaninu, na Livku, v Kalu nad Kanalom, v Črnem vrhu nad Idrijo, pa v Cerknem, Logu pod Mangrtom in na Vojskem nad Idrijo. Povsod bodo pripravili tudi razna smučarska tekmovala. O njih bomo še poročali.

Baletni večer v Verdiju

V goriškem Verdijevem gledališču bo danes zvečer ob 21. uri baletni večer z nastopom znanih baletnih plesalcev Liliane Così in Marinela Stefanesca z njihovo skupino iz Milana.

Kino

Gorica
VERDI 21.00 Baletni večer, nastopa Liliana Così in Marian Stefanesca.

CORSO 17.30-22.00 «Il postino suo sempre due volte». J. Nicholson in J. Lange. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.00-22.00 «Porno brivido erotico». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Trzin

EXCELSIOR 17.30-22.00 «La pelle».

DEZURNA LEKARNA V TRZICU
Danes ves dan in ponoči je v Trzicu dežurna lekarna Rismondo, Ul. E. Toti, tel. 72-701.DEZURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Pontoni, Raštel, tel. 83-349.Manifestacija
PSI za mir

Socialistična stranka priredi jutri po vsej Italiji shode za mir, na katerih bodo govorniki obrazložili stališče te stranke do vprašanja, ki v tem trenutku zanima vso svetovno javnost. V Gorici bo taka manifestacija jutri, v nedeljo, ob 11. uri, v mali dvorani Palace hotela. Govorila bosta pokrajinski tajnik PSI Gianfranco Trombetta in podpredsednik poslanske zbornice Loris Fortuna.

Podri ga je
na prehodu za pešce

Petnajst dni se bo zdravil v goriški bolnišnici 67-letni Bruno Primosi, bivajoč v Gorici, Trg sv. Franciška 4. Šel je včeraj zjutraj okrog osme ure na prehod za pešce v Ul. Duca d'Aosta, podri pa ga je z avtomobilom Saviero Millo iz Gorice, ki ni upošteval rdečega semaforja. Primosi ima precej hude poškodbe.

Prispevajte za
DIJŠKO MATICO

L.E.A.

Lastnik G. CRISMA

Železniška postaja
Prosek 5/C
Tel. (040) 225-241

- ◆ LESENE OBLOGE IN GREDI
- ◆ LESENA KOTNA LETEV - LETVICE
- ◆ LES ZA GRADBENISTVO

Mabasport
Ul. Cosulich 91 - Tržič (GO) - tel. 0481/45-680

prisoten
do 15. novembra

na 12. SEJMU

NOVE IN RABLJENE

SMUČARSKÉ OPREME

na GOSPODARSKEM

RAZSTAVIŠČU

v Ljubljani

VELIKA RAZSTAVA V LJUBLJANSKI MODERNI GALERII

PORTRETI IN KARIKATURE NAŠIH VIDNIH UMETNIKOV IN NJIHOVH SPREMLJEVALCEV

Razstavo, ki prinaša dela približno sto slikarjev, sta pripravila Ljerkica in Luc Menaše

Moderna galerija je pripravila razstavo, kot ji ni bilo sorodna na Slovenskem že vse od leta 1958: Ljerkica in Luc Menaše sta zasnovala izredno zanimivo in aktualno razstavo: Umetniki in spremljevalci: Slovensko umetnostno življenje 20. stoletja v ogledalu portretov in portretnih karikatur. Pred triindvajsetimi leti omenjena razstava istih avtorjev pa se je, prav tako v Moderni galeriji, glasila Avtorportret na Slovenskem. Razstava obsega kar 539 del blizu sto avtorjev, od najstarejših, rojenih v prejšnjem stoletju, do najmlajših, ki se izrazite vstopajo v slovensko likovno kulturo. Ob razstavi je izšel obsežen katalog. V njem je poleg slikovnega gradiva (648 portretov), natančnega pregleda razstavljenih del (539), tudi kar se da natančna dokumentacija pregleda ugotovljenih portretov in portretnih karikatur upodabljalcev in upodobljenec. Skupaj je zabeleženih 1134 osebnosti in če pomislimo, da so mnogi upodobljeni večkrat, ali drugače povedano, da so mnogi naredili več in celo veliko portretov (Božidar Jakac, karikaturnista Borut Pečar ali Božo Kos...), obsega dokumentacija nekaj tisoč del. To je veliko delo.

Vzemimo za zgled, kaj je Menaše predstavil portretirancu Otona Zupanciča: (Vilnica 1878 - Ljubljana 1949) pesnik, prevajalec, dramatik in esejist M. (pomeni, da je bil model naslednjim umetnikom): Franc Berneker 1905 (2. plastika), Ivan Čar 1928 (2. risba), 1938 (r.), Avgust Cernigoj (g. grafika), Stane Dremelj (slonovina, pm-pomrtna maska), Maksim Gaspari 1913 (skup k-skupinska karikatura), 1914 (k-karikatura), 1927 (k.), Božidar Jakac 1927 (2g.), 1939 (3 r.), 1947 (3 r.), 1949 (2 r.), Zdenko Kalin 1947 (p.), 1952 (p.), Ivana Kolbica okr. 1922 (o-oljna slika), Gobjmir Anton Kos 1964 (o.), Peter Loboda 1947 (p.), Miha Maleš 1925 (g.), Nikolaj Omersa (r.), Veno Pilon 1919 (r.), Nikolaj Pirnat (2k.), Ivan Sajevic (p.), Jakob Savinšek 1951 (p.), Francišek Smerdu 1943 (p.), Hinko Smrekar 1913 (2 skup k. tudi 3 k.), Gabrijel Stupica 1948 (2r.o.), Saša Santel (o.), Vladimir Stovička 1978/81 (plaketa), Fran Tratinik 1919 (r.), Ivan Vavpotič 1929 (o.), Milan Vojsk (p.), Vlasta Zorko-Tihac 1978 (p.), 1979 (p.) in Janez Zorman 1915 (r.). Se pravi samo Zupancičevih portretov je v Menašejevi evidenci zabeleženih 48, šestindvajset avtorjev. Tako predstavljeni osebnosti v katalogu je, kot že rečeno kar 1134.

Razstava Ljerkica in Luca Menaše je potekala v marsikateri njuni življenjski razstavni delo. Luc Menaše je že leta 1952 objavil študijo o portretu v zahodnoevropski likovni umetnosti, leta 1962 pa je izdal dvojne knjigi: »Zahodnoevropski slikarji portret« ter »Avtorportret v zahodnem slikarstvu«. Potrebno temo, tako domaćo in tujo, pa vestno spremlja do danes. Tako je v katalog k razstavi napisal tudi uvodno študijo, v kateri poizkuša nadrobneje, čeprav zgolj skrajno, podati genezo portretne likovne teme na Slovenskem, zgodovino portretnih razstav, zlasti individualnih, razgrnitosti bogastvo in pestrost likovnih tehnik, ki so jih uporabljali domači mojstri, ter njihovo vsebinsko - stilno interpretacijo. Posebej se zavešča pri avtorportretu, čeprav je njegova specifičnost na razstavi potpisnjave v ozadje, pri upodobljenosti po področjih delovanja ter njihovi starosti, pa tja do zgodovinske analize porajanja portretov naših zametnih mož, v našem že dobro izpolnjenem stoletju.

Oris, kot smo jih omenili, po svoje zasnove temo, po drugi strani pa kažejo, kako velik strokovnjak za področje portreta je Luc Menaše; kako natančno se zaveda mnogih pasti, ki jih v obravnavi in predstavitvi ponuja na videz tako enostavna tema, zlasti če hoče biti avtor razstave znanstveno temeljit. Katalog ne zajema vsega, kar je portretnega nastalo v osmih desetletjih, vendar pa je tudi v tej smeri izjavi umetnostnim zgodovinarjem, pa tudi avtorjem in portretirancem, da bi na enem mestu (kje?) zbirali dokumentacijo o slovenski portretni likovni temi. Razstava daje misliti tudi o možnosti ustanovitve slovenske portretne galerije s stalno in občasni razstavami, morda kje v stari Ljubljani, kakaj tamo, da ima samo Jakac nekaj tisoč portretov!

Ob razstavi velja opozoriti, da predstavljajo dela zgolj umetnikov (vseh panog) in njihovih spremljevalcev (zgodovinarje, publiciste in kritike), izločeni pa so vsi drugi (politični, znanstveniki ipd.). Upoštevani pa so te listi, ki so se živeli v našem stoletju (na primer Jakob Aleševic, ki je umrl leta 1901); in dela, nastala po letu 1900, čeprav so nekateri avtorji - Kolbica, Stern, slikali portrete tudi prej.

Razstava portretov slovenskih umetnikov in njihovih spremljevalcev po svojem bistvu zanika znanje tezo o slovenskem zavistnem, egoističnem karakterju, o ograjenosti s plotom lastnega doma. Kaže izredno odprtost in so delovanje ljudi na istem ali vsaj sorodnem področju delovanja: kaže, kako se tradicionalno omejena slovenska majhnost in bližina manifestira tudi v pozitivnih vrednotah. Ne bi si sicer upali trditi, lahko pa domnevamo, da

bi le malokateri številčno majhen narod zmožal tako obsežno in bogato portretno galerijo kot jo, po svojih delih, ne pa po organizaciji, imamo Slovenci. In to nas navdušuje, še več. Razstava potrjuje, da portreti nastajajo tudi dandanašnji, med vsemi generacijami (manj med najmlajšimi), tako rekoč mimo temeljnih likovne dejavnosti posameznih avtorjev in včasih tudi mimo njihove osrednje stline usmeritve (čeprav bolj redko).

Zgodovinski pogled v razstavo bi pač pokazal bolj ali manj znane variante in dejstva iz naše likovne kulture. Luc Menaše je v svojem zgodovinskem orisu v secesije (širje: impresionisti, vesnani Smrekar in Gaspari, Santel in Vavpotič, dalje Dolinar, Berneker in Tratinik). V dvajsetih letih zavzemajo vodilno mesto portreti Vena Piona, bratov Kraljev, Tineta Kosa, Stuplovske, Gorsete, Nandeta Vidmarja. Kot portretist se začne vedno bolj uveljavljati Božidar Jakac. Prve napovedi kasnejših velikih portretov sta dala Gobjmir Anton Kos in Gabrijel Stupica, čigar časovni razpon del na razstavi sega od leta 1941 (Avtorportret s prijateljem), do leta 1974 (Portret Marjana Pogacnika). Pred vojno in v čas neposredno po njej segajo portreti Doreta Klemenčiča, Majke Časovne veliki razpon predstavlja jo portreti Mihe Maleš (ok. leta 1921 (portret Ivana Cankarja), do 1966 (portret Frana Saleskega Finžgarja). Iz konca dvajsetih let so značilne Cargo-ve portretne risbe in na razstavi predstavljajo kubistični portret Srečka Kosovega, delo tržaškega slikarja in grafika Avgusta Cernigoja.

Težko je v tej veliki portretni panorami zabeležiti vse avtorje in njihovo delo, razpoto bi se desetletji in včlenjeno v širši individualni opus. V generaciji, ki se je uveljavila že pred vojno, nato pa doživela razcvet v prvem desetletju po vojni, in je deloma se danes aktivna, ne moremo zamolčati portretnega dela Franceta Miheliča (zlasti iz partizanskih let), Nikolaja Omersa, Marija Preglja, Nikolaja Pirnat, Vladimir Stovička 1978/81 (plaketa), Fran Tratinik 1919 (r.), Ivan Vavpotič 1929 (o.), Milan Vojsk (p.), Vlasta Zorko-Tihac 1978 (p.), 1979 (p.) in Janez Zorman 1915 (r.). Se pravi samo Zupancičevih portretov je v Menašejevi evidenci zabeleženih 48, šestindvajset avtorjev. Tako predstavljeni osebnosti v katalogu je, kot že rečeno kar 1134.

Najštevilnejše razprave in raziskave prihajajo seveda iz Zdrženih držav Amerike, kjer se je problem tudi »rodil«. V številnih knjigah, ki so postale pravne uspešnice tudi v ameriški Evrope, prihajata iz ZDA dve študiji: prvo raziskavo je za peti mednarodni kongres humanistične psihoterapije (to vedo je osnoval duhnijski psihoterapevt Rollo May) pripravila ameriška psihoterapevtinja Anne Dickson, druga pa je pravzaprav ponovna izdaja stare, mogoče celo najstarejše ameriške ankete o ženski spolnosti v ZDA, ki jo je leta 1893 izdelala zdravničica Clelia Duell Mosher.

Gre za precej skop pregled, ki pa je neprecenljiva vrednost, ko se oziramo v čas, ki bi moral biti - vsaj glede spolnosti - daleč za nami. Ravno na osnovi podatkov, ki jih je v veliko poročevalnostjo in samoiniciativno zbrala Mosher, pa si Anne Dickson in toliko drugih njenih kolegov upajo trditi, da smo precej napredovali v besedah, veliko manj v dejanjih.

Leta 1893 je Clelia Mosher dokazala, da so o spolnosti in sploh o ženski fiziologiji poučene skoraj izključno ženske, ki pripadajo srednjevišnji družbenemu sloju, Anne Dickson pa trdi, da se danes si veliko žensk ni popolnoma na jasnem o vseh vprašanjih, ki zadevajo spolno življenje.

Naslednja ugotovitev je verjetno še pomembnejša: generacija mladših ameriških strokovnjakov, predvsem strokovnjakinj, namreč trdi, da se današnja ženska spolni ni otrešla podrejenosti vloge, ki jo ima v spolnih odnosih. »Če o večerjaj, trdi Anne Dickson, »je bila za žensko prva zavpoved zaskrbljenosti, ki jo je zapovedovala, da je treba imeti odnose z možem vselej zaradi prokreacije (o spolnosti izven zakonske zveze se seveda ni govorilo, vsaj v znanstvenih raziskava ne); danes je »bog-zapovedovalec« orgazem, ki ga vsaka ženska mora nujno doživeti. Tako večerjaj kot danes pa določajo merila moški, po svoji presoji.

Svojo tezo je ameriška psihoterapevtinja razvila v študiji »Samouveljavljanje in spolnost« (Assertiveness and sexuality), kjer uveljavlja njujo po družbeni uveljavljene ženske, ki samo pod tem pogojem lahko razvije enakovredno in zadovoljujoče spolno življenje. Prepričana je namreč, kar tudi potrjujejo številne raziskave širom po svetu, da ni dovolj, če so ženske poučene o delovanju la-

nata, Vladimira Stovička, Jakoba Savinskega, Karla Putriha. Zdenka in Borisa Kalina, Karle Bulovca - Mrak. Poseben je delež portretov, nastalih v NOB.

Portretna tradicija se je nadaljevala vse do današnjih dni. Nedanoma odkrivamo komaj slute portrete, kot je, žal le v katalogu zabeležen, tudi z reprodukcijo, portret Dušana Pirjevega, delo Maksima Sedeja ml., ali portret Tarasa Kermaunerja istega avtorja. Znani so »polemični« in »problematični« portreti Ivana Cankarja, kot jih je ob koncu šestdesetih let zasnoval akademski kipar Janez Boljka. Dalje so predstavljeni portretna dela nekaj članov Grupe 69: Janeza Bernika, Draga Tršarja in Slavka Tihca. Nepogrešljiv je Stojan Batič, sicer le z nekaj portreti (Stele, Jakac, Kobe). Portretna galerija se zaključuje pri najmlajših, ki so, rekli bi, komaj prestopili prag

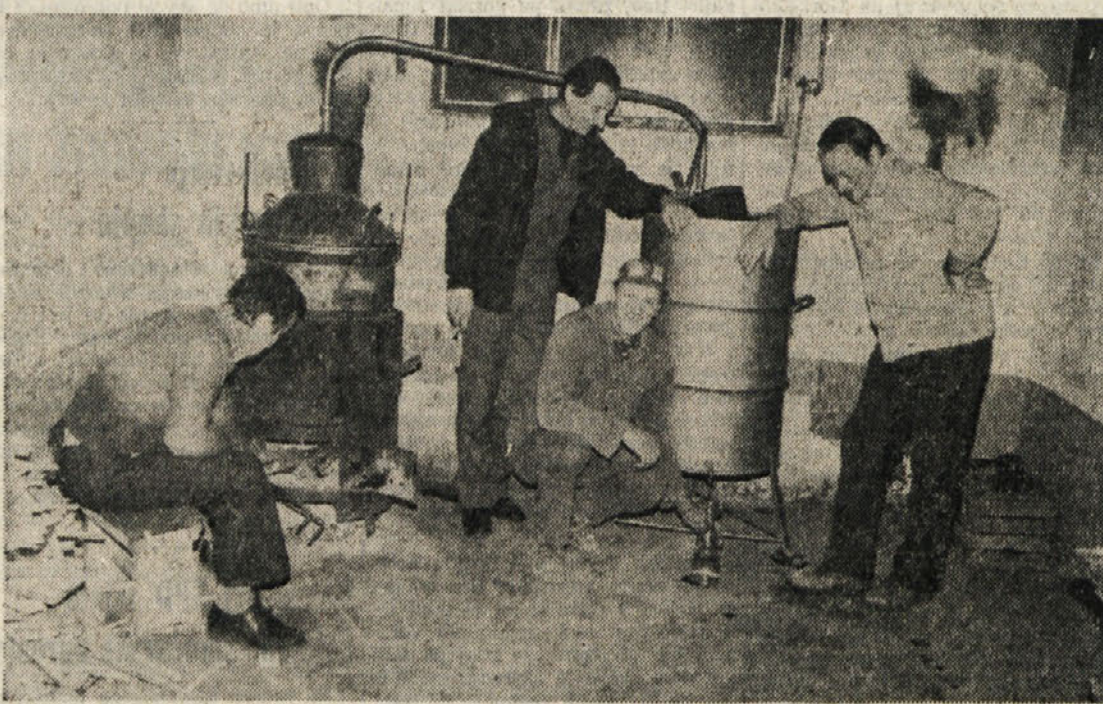
akademije, a se že uveljavljajo tudi na portretnem področju.

Če smo v dosedanjem pregledu avtorjev, ne da bi se podrobneje zaustavili pri njihovi psihološki in stilni usjetosti portretiranečega osebnostnega izraza, imeli pred očmi le klasične portretne tehnike, se posebej naglasimo, da zavzema velik delež razstave portretna karikatura. Od Hinka Smrekarja, Remigija Bratoža, Maksima Gasparija, Nikolaja Pirnat, do Boža Kosa in Boruta Pečarja sega razpon, seveda številčno omejen in izbran spričo izredno obsežnega opusa naših zavzetih portretnih kronistov.

Le nekaj predstavitevnihih besed smo zapisali, kot povabilo na to izredno zanimivo razstavo, ki jo dopolnjuje katalog redke dokumentarne vrednosti.

MARIJAN ZLOBEC

Da bo po grlu prijetno žgečkal...

KAKO DOŽIVLJA ŽENSKA SPOLNOST DANES IN KAKO JO JE VČERAJ

Teoretična razglabljanja so se poglabljala, praktična izvajanja pa se bistveno niso spremenila: takšne so v glavnem ugotovitve »strokovnjakov« - navedene narekuje dejstvo, da gre za izredno razvijano paleto specialistov raznih vrst, ki se s tem vprašanjem posredno ali neposredno posvečajo - o ocenjujejo žensko spolnost danes.

Najštevilnejše razprave in raziskave prihajajo seveda iz Zdrženih držav Amerike, kjer se je problem tudi »rodil«. V številnih knjigah, ki so postale pravne uspešnice tudi v ameriški Evrope, prihajata iz ZDA dve študiji: prvo raziskavo je za peti mednarodni kongres humanistične psihoterapije (to vedo je osnoval duhnijski psihoterapevt Rollo May) pripravila ameriška psihoterapevtinja Anne Dickson, druga pa je pravzaprav ponovna izdaja stare, mogoče celo najstarejše ameriške ankete o ženski spolnosti v ZDA, ki jo je leta 1893 izdelala zdravničica Clelia Duell Mosher.

Gre za precej skop pregled, ki pa je neprecenljiva vrednost, ko se oziramo v čas, ki bi moral biti - vsaj glede spolnosti - daleč za nami. Ravno na osnovi podatkov, ki jih je v veliko poročevalnostjo in samoiniciativno zbrala Mosher, pa si Anne Dickson in toliko drugih njenih kolegov upajo trditi, da smo precej napredovali v besedah, veliko manj v dejanjih.

Leta 1893 je Clelia Mosher dokazala, da so o spolnosti in sploh o ženski fiziologiji poučene skoraj izključno ženske, ki pripadajo srednjevišnji družbenemu sloju, Anne Dickson pa trdi, da se danes si veliko žensk ni popolnoma na jasnem o vseh vprašanjih, ki zadevajo spolno življenje.

Naslednja ugotovitev je verjetno še pomembnejša: generacija mladših ameriških strokovnjakov, predvsem strokovnjakinj, namreč trdi, da se današnja ženska spolni ni otrešla podrejenosti vloge, ki jo ima v spolnih odnosih. »Če o večerjaj, trdi Anne Dickson, »je bila za žensko prva zavpoved zaskrbljenosti, ki jo je zapovedovala, da je treba imeti odnose z možem vselej zaradi prokreacije (o spolnosti izven zakonske zveze se seveda ni govorilo, vsaj v znanstvenih raziskava ne); danes je »bog-zapovedovalec« orgazem, ki ga vsaka ženska mora nujno doživeti. Tako večerjaj kot danes pa določajo merila moški, po svoji presoji.

Svojo tezo je ameriška psihoterapevtinja razvila v študiji »Samouveljavljanje in spolnost« (Assertiveness and sexuality), kjer uveljavlja njujo po družbeni uveljavljene ženske, ki samo pod tem pogojem lahko razvije enakovredno in zadovoljujoče spolno življenje. Prepričana je namreč, kar tudi potrjujejo številne raziskave širom po svetu, da ni dovolj, če so ženske poučene o delovanju la-

stnega telesa in o raznih načinih za preprečevanje nosečnosti, do kler ne začno ljubiti sebe in svoje telo, dokler niso prepričane, da njihova usoda ne zavisi samo od menja in upoštevanja, ki jih i- mo drugi - v prvi vrsti mož, o- zioroma partner - do takrat bo do nezaodvolje s svojim spolnim življenjem, predvsem pa z vlo- go, ki jo igrajo.

Globoke v svojih čustvih so namreč podobne ženske se vedno negotove, neredne se razgledajo, težko prevzamejo iniciativno tudi v ljubezenskih igrich, ki jim ne pripisujejo velike pomembnosti; najprej in povsod čakajo na spoznavni znak, sprememba je le v tem, da ga znajo večkrat in na različne načine priklicati po preteklosti. Takšne zaključke je potegnila Anne Dickson, ki vodi - združuje več skupin ameriških žensk, ki so se obrnile na William Alanson Institute v New Yorku.

Če jih primerjamo z odgovori, ki jih je pred devetdesetimi leti obdelala Clelia Duell Mosher - anketa je sicer zajela vsega 47 poročil žensk in je tudi v naslovu poudarila, da gre za statistiko o poroki - kmalu ugotovimo, da so sicer izrazili malo bolj zabrisani, vendar pa se je že takrat jasno vprašanje nanašalo na orgazem. Presenetljiva je tudi trditve, ki jo je osvojila večina intervjvan-

(bp)

NOVICE Z VALUTNIH TRŽIŠČ

Švicarski frank še vedno vroča valuta tega tedna

NAKUPNA CENA TUJIH VALUT				
	Trst	Celovec	Zürich	Beograd
Ameriški dolar	13.11.81	12.11.81	12.11.81	13.11.81
Kanadski dolar	1170.-	1530	177	37,54
Nemška marka	955.-	12,65	1,48	30,86
Holandski florint	527.-	602.-	80,25	1694,57
Belgijski frank	478.-	628.-	72,59	1534,46
Danska krona	27,50	36,60	4,77	98,47
Švedska krona	163.-	213.-	24,88	528,58
Norveška krona	212.-	276.-	32,37	680,33
Francoski frank	198.-	250.-	30,34	640,71
Avstralski dolar	208.-	271,40	31,80	668,59
Angielska lira	2180.-	1,26	1,40	3,17
Irski funt	1790.-	23,96	3,34	70,14
Švicarski frank	635.-	865,50	---	2107,80
Avstrijski šiling	75.-	---	11,43	242,68
Japonski jen	4,5	6,60	0,79	16,11
Avstralski dolar	1290.-	17.-	---	42,04
Španska peseta	11,35	15,60	1,85	38,61
Portugalski eskudo	15,50	20.-	2,77	---
Jug. dinar: mali	25.-	32.-	4,10	---
veliki	26.-	32.-	4,10	---
Grška dramma	---	22,50	---	---

Na valutnih tržiščih je bilo tudi ta teden opaziti veliko povpraševanje po švicarskem franku, ki je poskočil še za en odstotek. Ameriški dolar je nihal v mejah pol drugega odstotka, vendar je ostal te dni na isti vrednosti kot prejšnji teden. Zlato je padlo za tri odstotke in se je spet približalo okrogli vrednosti 400 dolarjev za unco.

Švicarski frank je bil še vedno »vroča« valuta tedna, saj je poskočil od 661 na 668 lir, kar predstavlja dober odstotek. Kapitali so se prelivali v glavnem iz Francije in Belgije v Švico in sicer največ iz političnih razlogov. V Franciji se poslovni ljudje bojijo podpiranja bank, v Belgiji pa je nastalo negotovo vzdušje po zadnjih volitvah, pri katerih ni nihče popolnoma zmagal. Ta teden ni bilo opaziti posebnih posegov švicarske centralne banke, ki je preprečila kotacijo svoje valute trzinim zakonom ponudbe in povpraševanja. Ni bilo opaziti posebnega prelivanja kapitalov iz ZDA v Švico, zato se tudi vrednost dolarja ni bistveno spremenila. Verjetno se bo vrednost franka zaenkrat ustalila na sedanji ravni. Zanimivo pa je, da tako marka kot šv. frank po ovrednotenju običajno ne padeta več na prejšnjo raven. Opazovalci menijo tudi, da je sedanje razmerje med marko in frankom nekoliko zaokroženo (80 odst. franka za marko), zato je prišlo verjetno do nekakega sprazuma med obema centralnima bankama, ki bosta brnila to razmerje. Obresti v evrofrankih znašajo te dni 9 odst. Zlato je nihalo ta teden med 412 in 430 dolarjev za unco in je težilo v glavnem navzdol. Praviijo, da so se vse dragocene kovine počele zaradi množičnih prodaj srebra na ameriških družbah ter zaradi negotovosti okrog dolarja, ki bi se lahko spet ovrednotil s povišanjem bančnih obresti. Unca platine je padla na 388 dolarjev, unca srebra pa stane 8,6 dolarjev. V Milano stane gram zlata 15.600 lir, gram platine 15.250 lir, gram srebra pa 350 lir. Na valutnih tržiščih govorijo, da bi se dragocene kovine podražile le ob morebitni zaostritvi mednarodnih dogodkov. Prav sedaj pa je položaj precej miren tako na Poljskem kot na Bliznjem vzhodu.

Dolar je nihel med 1175 in 1190 lirami. Precej je bilo nakupov, mnogi pa so dolarje tudi prodajali, tako da se cena valute ni bistveno spremenila. Obresti na pol-drovo evro-franku so padle na 13,5 do 14 odst. Veliko operaterjev je mnenja, da se bodo obresti v dolarjih spet povišale.

Marka je ostala v istem razmerju tako do lire, kot do dolarja. V evropski valutni skupini je bila na prvem mestu danska krona, sibi-kejsa pa sta bila francoski in belgijski frank. Italijanska lira je nekoliko padla nasproti ostalim valutam, najbolj seveda nasproti švicarskemu franku. Britanski funt in japonski jen sta le malenkostno pridobila na vrednosti. Skupna evropska valuta ECU je veljala ta teden 1302 lir.

(srs)

Zanimiv ciklus filmov v študentovskem domu

Sekcija ARCI, ki deluje v okviru tržaškega študentovskega doma, ter filmski krošek istega doma privlača zanimivo ciklus filmov, ki so ga imenovali »cinemazione«. Priveditelji hočejo s to pobudo sprožiti zlasti med mladino razmisljanje in debato o najbolj aktualnih družbenih problemih, ki jih bado izpričali prikazani filmi. Predstave bodo vsak torko ob 20.30 v veliki dvorani študentovskega doma (Ul. Fabio Sepero 158). Prvi film: »Il di-fetto di essere moglie« režiserja C. Gorette, je bil na sporedu v torko, 10. novembra. Ciklus urstva več filmskih del znanih režiserjev, kot so Fellini, Antonioni ter Polanski.

Patronat KZ - INAC svetuje

Kdo ne bo plačeval tiketa za zdravila?

VPR: »V naši družini smo žal stalni gostje zdravniške ambulante. Posebno moč je močno bol-lehen in je pod stalno zdravnikovo kontrolo, številna draga zdravila pa so njegova vsakodnevna hrana. Zato nas zaskrbljuje odločitev, da morajo bolniki sami plačevati usluge, za katere so že varovani. Na primer: delno moramo plačevati zdravila, govorijo o delnem plačevanju pregledov in se marsikaj. Še dobro, da nam ni treba plačevati specialističnih pregledov, ker nimamo več kot 12 milijonov dohodkov in smo nare-dili na SAUB poseben dokument. Čujem, kako krožijo razne govorice, vendar bi rada preverila pre-ko vaše rubrike, če so oproščeni plačevanja zdravil tisti, ki imajo minimalno pokojnino. To me slučaj- tako mojega moža kot mene same, pa še mnogih drugih.

M. P.

Če le bežno analiziramo vladne ukrepe, takoj ugotovimo, da je prav zdravstveno področje, seveda

poleg pokojninskega, najbolj po-stavljeno »na prepih« in zgle-da, da bo vlada omejiti proračunski primanjkljaj na koji bolnikov, na-mesto da bi oklestila izdatke za zdravila, pa nam pametne resorje. Na osnovi tega si lahko vsakdo izmed nas ustvari jasno predstavo o so-cialni vrednosti takega sistema, da je na zdravstvenem področju prišlo do take zmešnjave pa je bi-stveno tudi pripomoglo dejstvo, da gospodarska kriza sovpadla s pr-vo fazo uvajanja zdravstvene re-forme. Tudi sami operaterji v tem resorju so povsem zmedeni, saj ni točno določeno, kdo ima določene pristojnosti in kakšne storitve nu-jejo novoustanovljena telesa. Sko-raj vsak dan pride do novosti, o-ziroma do nove interpretacije za-konskih določil ali celo do novih zakonskih ukrepov. Kdor nastrada in v vseh pogledih besede »plača« v takem položaju, je seveda po-rabnik, torej bolnik, ki se mora začeti v bolnico, ambulantno ali le-karno.

Vsi se prav dobro spominjajo,

družino sestavljata dve osebi, tre-ba je od skupnega dohodka dva-krat odšteti forfetarni znesek 1.680.000 lir in se vedno ostaja meja 3,6 milijona lir. Za delavce, in tako jim ni bilo treba plače-vati specialističnih pregledov. To formalnost so sedaj opravili in tisti dokument, ki so si ga intere-senti preskrbeli, sedaj ne služi več. Kar zadeva delno plačevanje zdravil, in tu začnemo odgovor na vaše vprašanje, je bilo najprej določeno, da so oproščeni plače-vanja »etiketa« le socialni upokojen-ci, oziroma civilni invalidi, med-tem ko so bili uveljavili minimalni pokojnini izvezi. Sedaj pa tudi ta princip ni več v veljavi in so znat-no razširili krog upravičencev. O-dločilni element je višina dohodkov posameznika oziroma družine v letu 1979. Če gre za upokojenca, treba je od njegovega dohodka v letu 1979 odšteti forfetarni znesek 1.680.000 lir in če po tej operaciji dohodek ne presega 3.600.000 lir, mu ni treba plačati prispevka za zdravilo. Če pa upokojenčev

RADIO VIZIJA

ITALIJANSKA TV		10.10	Manj znani sah
Prvi kanal			Oddaje o šahu, katerih se
10.00	Jo Gaillard - 6. del TV		sta bo danes na sporedu,
	nadalj.		sno skušali posneti slikovno
10.50	Družina Mezil - risanka		in tekstovno čim bolj pri
11.15	Luci per due ribalte - 1. del		vlačno. Privlačno s skrito
	Macbeth		željo, da bi bilke na deskah
12.05	Doctor Who - 2. del TV		dobile še več privrženec
	nadalj.		Tako vpletamo v besedila po
12.30	Check-up - program o me-		sameznih epizod, tudi zani
	dicini		mive zgodbe in anekdote. Da
13.25	Vremenske razmere		nes vam predstavljamo zgod
13.30	DNEVNIK		bo, ki se je začela pred pet
14.00	Kraljica Diamantov - 12.		desetimi leti. In to tedaj, ko
	in zadnji del		je svetovni prvak Aljehin (le
14.30	Športna sobota:		ta 1929) v Varšavi igral si
	Turin: Nogomet:		mulanja - z 32 nasproti.
	Italija - Grčija		Bodoči velemojster Najdorf,
16.20	L'opera selvaggia		ki je takrat imel 19 let, je
16.45	Risanka		bil med njegovimi nasproti
17.00	DNEVNIK 1 - Flash		in v partijo dobil. Po
17.05	Trije vrniki in majordom		treh letih je Najdorf že to
	TV film		liko napredoval, da je z
17.55	Braccio di ferro - risanke		Aljehinom, prav tako v Var
18.10	Izbranje loterije		savi, odigral dve samostoj
18.15	Nabožna oddaja		ni partiji in obe realizir.
18.25	Posebna oddaja iz parla-		Tako sta leta 1939 ta dva
	ment		igralca sedla za šahovnico
18.50	Happy circus - vmes TV		na olimpiadi v Buenos Ai
	film iz serije Happy days		resu
19.45	Almanah in Vremenske raz-	10.30	T. Hardy: Zupan v Caster-
	mere		bridgeu, angleška serija
20.00	DNEVNIK	11.20	Poročila
20.00	Fantastico 2 - glasbeni pro-	13.25	Titograd: Nogomet:
	gram v zvezi z loterijo Ita-		Budučnost - Dinamo
	lija	16.50	Poročila
22.00	Skupinska slika	16.55	Zabava vaš, Kornelija Ko-
23.00	Programi za sedem dni		vač
23.15	DNEVNIK in Vremenske raz-	17.50	Potovanje Charlesa Darwi-
	mere		na, zadnji del dok. serije
23.45	Solska vzgoja: Medicina 81	18.50	Naš kraj: Bojanci
		19.05	Zlata ptica: Norček Žuža
			Maza
Drugi kanal		19.10	Risanka
10.00	Srečanje z opero:	19.24	TV in radio nocoj
	«L'italiana in Algerie» - opera	19.26	Zrno do zrna
12.15	Puh - dok. oddaja	19.30	TV dnevnik
12.30	Replay	19.55	Vreme
13.00	DNEVNIK 2 - Ob 13. uri	20.00	Sobotna TV križanka
13.30	Replay, 2. del	21.40	Modni utrinki
14.00	Solska vzgoja:	21.45	Ljubosumnost po italijansko.
	Odprta sola		italijanski film
14.30	Taking off - film		Zgodba filma Ljubosumnost
16.15	Il barattolo		po italijansko pripravdu
17.45	DNEVNIK 2 - Flash		o ljubozenskem trikotniku
17.50	Programi za prihodnji teden		med Orestom, Adelaide in
18.05	DNEVNIK 2 - Dribbling		Nellom. Povod za samo pri-
18.15	Izbranje loterije		poved pa je sodni postopek
18.50	Inspector Derrick - TV film		proti Orestu, ki je obožen.
	Anna, draga Anna		da je zakrivil Adelaidino
	Napoved vremena		smrt.
19.45	DNEVNIK 2		Film je leta 1970 sodeloval
20.40	Zgodba Divjega zahoda -		na Canneskem festivalu in
	11. del TV nadalj.		Marcello Mastroianni je za
21.55	Devet filmov Bunuela:		vlogo Oresta dobil glavno
	«Nazarin» film, v katerem		moško nagrado. Poleg njega
	igrajo: Francisco Rabal,		igrata v filmu še Monica,
	Marga Lopez, Rita Macedo,		Vitti in Giancarlo Giannini
	Ofelia Guilmain, Antonio		
	Bravo in drugi. Ob koncu	23.30	TV kazipot
	DNEVNIK 2 - Zadnje vesti	23.50	Poročila
Tretji kanal		Koper	
17.00	Vabilo:	16.00	Nogomet:
	«L'appello da prete» - film		Budučnost - Dinamo
18.20	Il mare e la fornace	17.45	Mravljice, dok. oddaja
18.45	Prejeli programov za pri-	18.00	Ponovitev filma
	hodnji teden	18.55	Pravljice iz gozda - risanke
19.00	DNEVNIK 3	20.15	TV D - Stiščice
19.35	Programi, ki smo jih vide-		Dva minuta
	li in ki jih bomo videli na	20.30	Obdelci reki - film
	tretji TV mreži	21.40	TV D - Danes
20.00	Ekran moj... kakšno ve-	21.50	Dolgoprsta lepotica, film:
	selje		Ob koncu TV D - Danes
20.40	Gniche - 2. in zadnji del	Zagreb	
21.35	Beseda in podoba	12.00	TV in soli
22.05	DNEVNIK 3	15.15	Civilna zaščita
22.40	Jazz koncert trija Enrica	17.45	Lutkovna predstava na bie-
	Pierranzuzia		latu jugoslovanskega lut-
JUGOSLOVANSKA TV			kovnega gledališča v Bu-
Ljubljana			goinju
8.00	Poročila	18.45	Ko sem bil vojak, TV nadalj.
8.05	Glasba za cimbane: Iz An-	19.30	TV dnevnik
	dersenovih pravljic	20.00	Indiskretno, ameriški film.
8.25	Lotek in Bolek, risanka	SVICA	
8.35	Jelenček	15.30	Program za otroke
9.05	Nihče kakor jaz, mladins-	16.35	Moji ženi - TV film
	ka serija	17.25	Music mag
9.35	Nova mladost dveh mest:	20.40	«Colpo grosso al casinò» -
	Quedlinburg		film

NOGOMET

KVALIFIKACIJE ZA SVETOVNO PRVENSTVO

Italijani jurišajo na zmago

Danes ob 14.30 bodo v Turinu igrali proti pomlajeni reprezentanci Grčije - «Azzurri» favoriti - Neposreden prenos po TV

TURIN — V predzadnjem kvalifikacijskem srečanju za SP v Španiji bo danes v Turinu Italija igrala proti Grčiji. Srečanje se bo pričelo ob 14.30 in ga bo neposredno prenašala tudi italijanska TV.

Glede na uvrstitev na SP bo današnje srečanje brez vsakršnega pomena. Italija in Jugoslavija sta si namreč v peti, peti kvalifikacijski skupini že priborili «vzajem» za španijo. Res je, obe moštvi si morata za «matematično» kvalifikacijo priboriti še eno točko. Tako Italija kot Jugoslavija pa morata igrati še proti Luksemburgu.

Kot je sicer navada v Italiji, se je te dni bolj kot o reprezentanci in o današnjih nasprotnikih, pisalo o raznih polemikah v taboru «azzurrov». Pruzzo naj bi zahteval majico št. 9, češ da je trenutno najboljši strelec v prvenstvu. Selvaggi naj bi mu odvrnil, da je v Romi lahko dosegel gole. Tudi Graziani naj bi bil «vzajemirjen», ker je zvezni trener Bearzot že zagotovo trenutno diskvalificiranemu Rossiju, da ga bo «odpeljal» v Španijo itd.

Sicer pa opustimo take polemike. Na dlani je, da so «azzurri», čeprav bodo igrali brez poškodovanih Bettega in Tardellija, v današnjem srečanju favoriti.

Grki, ki so praktično odrezani iz borbe za uvrstitev v Španijo, bodo danes v Turinu igrali v pomlajeni postavi.

Naj omenimo, da si bo današnje srečanje ogledal tudi jugoslovanski zvezni trener Miljan Miljanić. V zadnjem kvalifikacijskem nastopu te skupine bo namreč Jugoslavija igrala v gosteh proti Grčiji.

DANASNJI POSTAVI
ITALIJA: Zoff, Gentile, Cabrini; Marini, Collovati, Scirea; Conti, Dossena, Graziani, Antognoni, Selvaggi. Rezerve: Bordon, Marangon, Vierchowood, Orioli, Pruzzo.

GRČIJA: Pantelias, Karulias, Iosifidis; Firos, Kapsis, Damanakis, Arizoglou, Kuis, Mitropoulos. Varnost: Anastopoulos. Rezerve: Dafkos, Gunaris, Ravussis, Zindros, Kostakis.

SODNIK: Rainea (Rumunija)

EVROPSKI POKAL «UNDER 21»

Z zmago proti Grčiji
«azzurri» v četrtfinalu

ITALIJA — Grčija 1:0 (1:0)
STRELEC: v 10. min. Virdis.

ITALIJA: Zinetti, Bergomi, Nela, Celestini, Pin (od 62. min. Bonetti), Tassotti, Mauro, Bonini (od 48. min. Benedetti), Virdis, Romano, Monelli.

GRČIJA: Gitsioudis, Armodoros (od 83. min. Gergamili), Berios, Manolas, Karaghiannis, Alabanas, Ditskos (od 77. min. Vociadis).

DANES V TRSTU PRVA SREČANJA NA MEMORIALU «NEDE MIJOT»

V organizaciji odbojarske sekcije SZ Bor (in pokroviteljstvom ZSSDI), se bo danes popoldne pričel na stadionu «I. maja» v Trstu 2. mednarodni zenski odbojarski turnir za Memorial Nede Mijot.

V zgodnjih popoldanskih urah bo odšla delegacija na opensko pokalnistično in položila cvetje na prani Nedinin grob.

Ze ob prvem memorialu je bilo sklenjeno, da bo ta turnir postal tradicionalen. Letos ne bo nastopil lanki zmagovalec Haladas iz Szombathelyja; kljub temu bo turnirakovosten, saj bomo videli pri delu kar štiri drugoligaste. To so Spinea, Sokol in Bor, ki bodo čez teden dni pričeli nastopiti v italijanski B ligi, ter Koper, ki leto izredno uspešno igra v 2. jugoslovanski zvezni ligi — zahod. Koprčanke so najbolj pripraviene in tudi uigrane. Med ostalimi, ki se je za letošnje prvenstvo oglasila s tremi mladimi odbojarkami, Di Gennaro in Tagnin (obe se mladinki) sta prišli iz S. Giorgio in sta nastopili za italijansko mladinsko reprezentanco, Furlanetto pa prihaja iz Mester in je leto starejša (letnik 1962). Pozabiti ne smemo še na državno reprezentantko Filipko.

V prvem srečanju turnirja se bosta srečala Sokol in Spinea, potem pa bo Bor igral s Koperom. Tekmi bosta izenačeni in zanimivi, kot tudi ostale štiri, ki bodo na sporedu jutri. Presenečenja so možna in to še toliko bolj, ker bodo igrali na tri dobljene sete.

KUALA LUMPUR — Na azijsko-oceanskem področju je v kvalifikacijskem srečanju za svetovno prvenstvo 1982 v Španiji.

Letstva je namreč trenutno taka: Honduras 6 točk, Mehika, Kanada in Salvador po 3, Haiti 2 in Kuba 1 točko.

Vse ekipe so doslej odigrale po tri tekme.

BRANILCI: Buljan (Cosmos), Zoran Vujović (Hajduk), Krmpotić (C. zvezda), Hrstić (Rijeka), Hadžibegić (Sarajevo), Jelikić (Hajduk), Zajec (Dinamo).

VEZNI IGRALCI: Bakrač (Budućnost), Šurjak (Paris St. Germain), Slijvo (Nica), Gudelj (Hajduk), V. Petrović (C. zvezda), Siković (Hajduk), Jerolimov (Rijeka).

NAPADALCI: Halilhodžić (Nantes), Safet Sušić (Sarajevo), Pasić (Sarajevo), Zlatko Vujović (Hajduk), Ringov (Vardar).

V reprezentanco se torej vrača Safet Sušić, ki je končal vojaški rok.

SAH

NA SVETOVNEM PRVENSTVU

Stanje ostalo nespremenjeno

KOŠARKA

V ČETRTEM KOLU PRVENSTVA C-1 LIGE

Jadran drevi proti favoritu za napredovanje

Tekma Jadran-Sitip Bergamo bo ob 20.30 v tržaški športni palači - Jutri začetek promocijskega prvenstva, v katerem bo nastopilo tudi Poletovo moštvo

V 4. kolu košarkarskega prvenstva C-1 lige bo drevi Jadran ob 20.30 v tržaški športni palači igral proti moštvi Sitip iz Bergama, ki sodi v ožji krog glavnih favoritov za prestop v višjo ligo.

Košarkarji iz Bergama pa so doslej že izgubili eno srečanje in imajo tako enako število točk kot jadranovci. Ekipi «naj bi bili» torej enakovredni.

Sicer pa je sploh vprašljivo, če bodo naši košarkarji lahko drevi igrali s polno paro. Trener Spilchal je ta teden namreč imel veliko težav na treningih. V Jadranovem moštvo so se namreč poškodbe vrstile kot na tekočem treningu.

«Moštva iz Bergama ne poznam. Vem le, da sodi med favorite za napredovanje. Tudi ne vem, kako bomo lahko igrali proti tej ekipi, saj smo ta teden imeli hude težave s poškodbami. Klobas se ni navedel po operaciji, Iva Starca še vedno hrbt hrbi, Adrijan Sosić je bil delovno zaposlen, meni še nekoliko nagaja gleženj» nam je dejal Klavdi Starić, ki je bil doslej ključni igralec v Jadranovih vrstah in do tedaj eden najzaslužnejših za dve zmagi in dobro igranje naše peterke.

«Kljub vsem težavam pa gotovo ne gre vreči puške v koruzo...»

«Gotovo ne! Optimistično gledam na srečanje s moštvi iz Bergama. Z dobro igro sem prepričan, da bomo zmagali».

«V tej tekmi si igral odlično. Se ne bojis, da boš kot lani po začetni odlični igri upadel v formi?»

«Poučim se zelo dobro, zato se ne bojim za svojo formo».

Jadranovo moštvo bo drevi pred izredno težko nalogo. Zato pa je pričakovati, da bodo navijači svojim varovancem v velikem številu prišli na pomoč. S toplim navijanjem je mogoče marsikaj napraviti. Tudi «ozdravit poškodbe».

Don Bosco je lani sodil v ožji krog favoritov za prestop v višjo ligo. Letos so tržaško društvo zapustili kar trije ključni igralci, poleg tega pa so vsi najboljši mladinci Don Bosca prestopili v ekipo OECE, tako da so Tržačani znatno oslabil. Mislimo, da Kontovelci ne bi smeli imeti prevelikih težav z Don Boscom.

Danes in jutri bo na sporedu 4. kolo prvenstva naraščajnikov. Bor, Jadran in Kontovel niso še zmagali, tako da so še vedno na dnu razpredelnice. Vse kaže, da bo Kontovel, ki nastopa skupno z Jadranom v A skupini, tudi tokrat ostal prazen rok. Kontovelci bodo danes namreč igrali proti Don Boscu A.

ki je nesporni favoriti za zmago v tej skupini.

Jadran bo zaposlen na domačem igrišču proti peterki GMT, ki jo sestavljajo igralci, ki so za leto mlajši od naših. Openci imajo lepo prilagoditev, da osvojijo prvi točki, saj sodi moštvo GMT med slabše ekipe tega prvenstva.

V B skupini bodo borovci gostovali pri tržaškem Libertasu. Igrali bodo proti B ekipi, se pravi proti moštvi, v katerem igrajo mlajši igralci tržaškega društva. Upaj, da bodo «plavi» vsaj tokrat zmagali.

SPORED 4. KOLA
A skupina
Don Bosco A - Kontovel (14.11. ob 11. uri).

PO DOLGIH POGAJANJIH NA MINISTRSTVU ZA INDUSTRIJO

Sporazum o «samooomejevanju cen» podaljššan do 5. januarja 1982

Poziv predsednikov trgovinskih zbornic industrij-
cem in trgovcem za razširitev «košare» 20 živil

RIM — Ob prvih svitih so včeraj na ministrstvu za industrijo in trgovino zastopniki trgovcev in industrij sklenili sporazum o podaljšanju «samooomejevanja cen» za 20 živil najširše potrošnje, ki bi imel zapasti 15. t.m., do 5. januarja. Nespremenjene bodo sicer ostale cene le 15 vrst blaga, medtem ko se bodo nekoliko «prilagodile» (seveda navzgor) cene 3 najbolj rabljenih vrst sira, gnjati in salame, «košari» nekako zadržani cen pa so dodali še sirkovo moko za polento, tunino v olivnem olju in na devano svinjsko krako (zampone), ki grodo močno v prodajo med prazniki ob koncu leta.

Pogajanja za podaljšanje roka in prilagoditev kosare, ki sta bila posebej pri srcu ministru Marcori, so se zavlekla celo noč, ker so nadaljnemu omejevanju cen nasprotovali zlasti industrij, se posebej pa zastopniki veleposrednikov, ki se sestanka sploh niso udeležili. Včerajšnji sporazum sicer predvideva blokado cen le do 20. t.m., dokler bi se pri trgovinskih zbornicah posameznih pokrajin dogovorili o zadržanih cenah za naslednje vrste blaga: najobičnejša vrsta kruha, pastirizirano in dolgozrajno mleko, junetina, testenina, riž, oljivo in semensko olje, maslo, margarin, marmelada, zamrznjene ribe,

konserviran grab, zelenjava in paradižnikova mezza, poleg omenjenih novih vrst živil. Sporazum predvideva tudi, da bodo predsedniki trgovinskih zbornic pozvali krajevne organizacije trgovcev, združenikov in prodajalcev na drobno, da razširijo cenik na še druge vrste blaga široke potrošnje. Cene naj se naj ne bi nato spremenile do 5. januarja, razen sprememb, ki bi jih določili pokrajinski odbori za cene, ali ki bi izhajale iz sklepov Evropske gospodarske skupnosti. Združeni veleposredniki so naročili svojim pokrajinskim organizacijam, naj ne sodelujejo pri pogajanjih na trgovinskih zbornicah, češ da kmetijski pridelovalci niso nič krivi za naraščanje dražine (kar je sicer res, ker se cene kmetijskih pridelkov ne višajo pri izvoru, ampak le na višjastih poti posredništva do potrošnje).

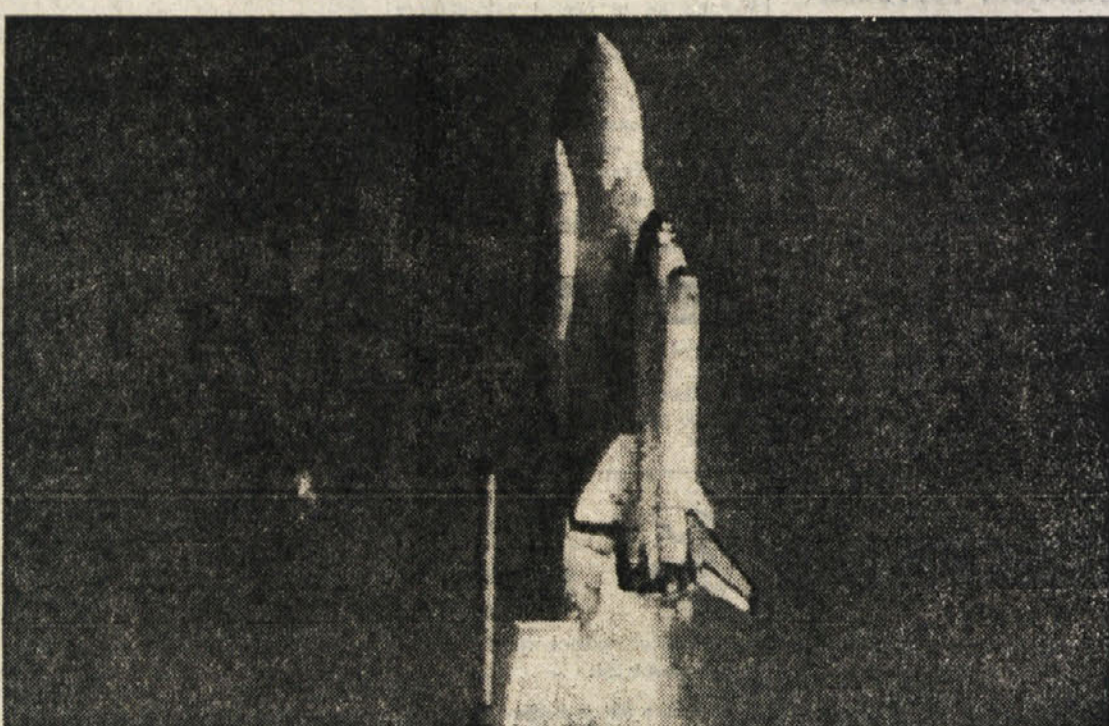
Združna zveza, ki vključuje tako pridelovalne kot prodajne zadrge, pa je sporazum ocenila pozitivno in bo sodelovala pri sicer omejeni akciji za zadrževanje dražine. Organizacije združenikov so namreč hudo zaskrbljene nad ponovno pospešitvijo inflacije, ki je oktobra poskočila za 2 odstotka, zlasti pa nad novimi podražitvami, ki so običajne v «prazničnem vzdušju» ob koncu leta. Po njihovih računih se bo namreč v prihodnjih tednih milo poražilo za 120 lir na kilogram, papir za 5 odstotkov, vino za 10 do 15, sadni sokovi za 7 odstotkov, igrače za okrog 10 odstotkov, podobno pa tudi druge vrste blaga.

Jugoslovanska vlada o izvozu mesa v EGS

BEOGRAD — Zvezni izvršni svet je na četrtkovni seji proučil več vprašanj s področja gospodarskega sistema, ekonomske politike in stikov države s tujino. Potrdili so tudi informacijo o tem, kako organizacije združenega dela, ki zastopajo tuja podjetja v Jugoslaviji, vplivajo na zunanjetrgovinsko izmenjavo.

V razpravi o najpomembnejših ukrepih EGS v zvezi s pogostim za izvoz jugoslovanskega junčjega mesa, je ZIS menil, da je 44-odstotno zmanjšanje preduma le enostranski in začasn ukrep, ki ne zadostuje, da bi odpravil nastale težave pri izvozu jugoslovanskega mesa v države članice EGS. Problem izvoza mesa je treba urediti kompleksno in dolgoročno. (dd)

AMERIŠKI STROKOVNJAKI PRVIČ V ZGODOVINI IZSTRELILI V VESOLJE ISTO LADJICO DVAKRAT

Kmalu po izstrelitvi težave na «Columbii»

Vesoljca Joe Angle in Richard Trully nista v nevarnosti
Ta uspeh odpira nove možnosti za raziskovanje vesolja

CAPE CANAVERAL — V četrtki ob 16.10 po srednjeevropskem času, so v Cape Canaveralu izstrelili ameriško vesoljsko ladjo «Columbia», ki jo nekateri imenujejo tudi «vesoljsko letalo», ker je usposobljena, da lahko opravi več poltov v vesolju. S tem uspehom so ameriški znanstveniki odprli novo stran v zgodovini raziskovanja vesolja. Ni so namreč začrtali le nove poti, ki bodo omogočile precejšnje zmanjšanje stroškov za te raziskave, ampak so po vsej verjetnosti tudi začeli novo obdobje pogostejših poltov in večjega izkoriščanja vesolja v znanstvene in tudi v vojaške namene.

Ameriški strokovnjaki namreč že sedaj načrtujejo izdelavo serije teh vesoljskih ladij, ki se ob povratku na Zemljo spremenijo v letala, katerim ne bi prevažali v vesolje le znanstvenikov, ampak tudi kose večjih vesoljskih postaj, ki naj bi jih sestavili v vesolju. Ta «vesoljska letala» bi se lahko po potrebi spremenila tudi v «mehanične delavnice» za popravilo najrazličnejših umetnih vesoljskih teles. Če sama «Columbia» ima na krovu potrebni mehanizmi žerjav, s katerim bi lahko spravili v nien trup umetni sateliti in ga odpeljali na Zemljo.

Kot se navadno dogaja pri vseh novostih na področju vesoljskega raziskovanja, povzroča tudi «Columbia» težave ameriškim znanstvenikom. Njeno izstrelitev so povzročili napaki v filterih za olje. Računalniki so takrat ustavili odštevanje samo 31 sekund pred startom. Tokrat sama izstrelitev ni povzročila problemov, vendar so po petih urah leta strokovnjaki vesoljskega centra NASA ugotovili napako v enem od treh agregatov, ki so ga morali izključiti. Zato bodo najbrž skrajšali polet, ki bi moral po prvotnih načrtih trajati nekaj več kot pet dni.

Vesoljca, Joe Angle in Richard Trully, ki je poletel v vesolje rav na svoj 44. rojstni dan, ne izjavljajo, da imajo težav. Njihova pot traja najmanj 54 ur.

Na sliki (teletoto AP): Ameriška vesoljska ladja ob izstrelitvi.

Prej okoli Ljubljane

LJUBLJANA — Desetletni program gradnje cest v Ljubljani je v četrtki pred televizijskim avditorijem dobil topli vdih — 9,1 km dolgo štiripasovno obvoznico Celovška cesta - Dolgi most. Ta odsek ceste, bolj popularno imenovani zahodna obvoznica, bo po izračunih za štirikrat skrajšal čas avtomobilistov, ki vozijo od šiške do priključka na avtocesto. To je zlasti pomembno za dolge kolone vozil, ki se poleti s severa stekajo proti Jadranu. Poleg devetkilometrsk obvoznice je bilo v razmeroma kratkem času zgrajenih še 8,5 kilometra stranskih cest, osem nadvozi, štirje podvozi, devet mostov, 304 metre dolg viadukt pri Dolgem mostu. (dd)

Na Reki proslavili alpinista Schiavotta

REKA — Reško planinsko društvo Platak je včeraj popoldne priredilo sprejem v počastitev pisatelja in tiskarja italijanske narodnostne skupnosti v Jugoslaviji Maria Schiavotta, ki se je v prejšnjih dneh, v okviru mednarodne alpinistične odprave, povzpel na enega izmed največjih svetovnih vrhov, na himalajski Trisul (7.120 m). Lani je Schiavotto splezal na 7.135 metrov visoki Pik Lenina v SZ. (eo)

V PRIČAKOVANJU PRIHODA AFRIŠKIH MIROVNIH ENOT

Hudi spopadi v vzhodnem delu Čada po umiku libijskih oboroženih sil

Šest afriških držav bo poslalo v Čad svoje vojake, Gabon pa je obljubil logistično pomoč

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

NAIROBI — Čad je že začel preživljati posledice iznenadnega naglega umika libijskih sil iz dežele: v krajih na vzhodu, nedaleč od meje s Sudanom, so izbruhli srđiti spopadi med silami zunanjega ministra Ahmata Aclja ter oboroženimi silami severa nekdanjega obrambnega ministra Hisena Habreja. Vsem pa se je sestavljanje vseafriških mirovnihih sil, ki naj bi zaenkrat libijske, znova zavleklo, saj so v četrtki predvideni ministri sestank v nigerijski prestolnici Lagosu morali preložiti za en dan, ker sta prišla le dva od sedmih zunanjih ministrov.

Radio Tripoli je v četrtki objavil, da so se libijske sile v celoti umaknile iz dežele in da pošel Libija ni več odgovorna za to, kar se dogaja Čadu. Čadski zunanji minister Ahmat Aclj, ki ga štejejo za najbolj prolibijskega v vladi, koalicijski in je odločno nasprotni umiku libijske vojske, češ da je edina sposobna zagotoviti varnost v deželi, pa je vtem v N'Djameni izjavil, da so v vzhodnem delu Čada «razmere dramatične» in

da potekajo srđiti boji vzdolž meje s Sudanom.

Na tem območju, okrog krajev Adre, Ariba in Guereda, so se sile Ahmata Aclja zapletele v spopade s silami Hisena Habreja, ki naj bi prodrele prek sudanske meje. Radio Tripoli je celo obtožil Sudan, da so se njegove sile neposredno vpletle v spopade, vendar pa so to v Kartumu zanikali ter izjavili, da Libija očitno išče izgovor za nadaljnjo navzočnost svojih sil v Čadu.

Tudi čadski pravosodni minister Coumakoye Kesire je v Lagosu, kamor je prišel na ministrijski sestank o sestavljanju vseafriških sil za Čad, izjavil, da so vsi obojestranski spopadi na vzhodu dežele pretrgane. Tako za zdaj ni jasno, ali Ahmat Aclj namenoma ustvarja napetost, da bi si z libijsko pomočjo okrepil položaj, ali pa skuša Hisen Habre znova uveljaviti svojo navzočnost v Čadu, širi mešec pred napovedanimi volitvami. Predsednik Gukuni je namreč objavil, da bodo na volitvah sodelovale le tiste politične frakcije, ki sestavljajo vladno koalicio, ne pa tudi Hisen Habre.

Habrejeve sile so bile premagane in izgnane iz N'Djamene decembra lani, ko je predsednik Gukuni Weddeye pozval na pomoč kakih 10.000 libijskih vojakov, vendar pa so se pred meseci z egiptovsko in sudansko pomočjo znova postavile na noge v vzhodnem Čadu. Prejšnji mesec so za nekaj časa zavzele več krajev na tem območju, toda vladne in libijske sile so jih po srđitih bitkah, ki so terjale nad 500 mrtvih, izgnale prek meje v Sudan. Ko je Gukuni Weddeye pozval libijske sile k umiku iz Čada, je Hisen Habre napovedal, da začasno prekinja sleherni dejavnost, in vse doslej je bilo ob čadsko-sudanski meji mirno.

Zaradi obnovljenih spopadov na vzhodu dežele se čadski vladi zdaj še bolj mudi, da bi zagotovila čimprejšnji prihod vseafriških mirovnihih sil v Čad. Kot je povedal kenjski zunanji minister dr. Robert Ouko, ki kot sedanjí predsednik ministrskega sveta OAE vodi ministrsko srečanje v Lagosu, je svoje volje obljubil šest afriških držav, od tega Nigerija dva bataljona, ostale — Senegal, Zaire, Togo, Gvineja in Benin — pa po en bataljon. Glede na to, da šteje en bataljon po 700 vojakov, je rekel dr. Ouko, naj bi v celoti afriške mirovne sile štejele kakih 4.900 moč, brez po veljavnih kadrov. Sedma dežela, ki se udeležuje ministrskega srečanja v Lagosu, to je Gabon, pa je obljubila le logistično pomoč in ne vojakov.

Ministrijski sestank bi se bil moral začeti v Lagosu včeraj, vendar sta bila navzoča le dva zunanja ministra, togoški in nigerijski, medtem ko so drugi zakasnil, za nekatere pa celo pravijo, da ne nameravajo priti. Vse to seveda vnaša nove zaplete v sestavljanje afriških mirovnihih sil in prispeva k ustvarjanju napetosti v politično razklanam Čadu. Sicer pa je dr. Ouko rekel, da bo naloga mirovnihih sil v Čadu zgolj ta, da bodo pomagale pri vzdrževanju reda in zakonitosti ter bdele nad izvedbo svobodnih in poštenih volitev, v nobenem primeru pa se ne bodo vmešavale v oborožene spopade med posamičnimi frakcijami. Skupaj s silami naj bi prišli v Čad, kot je rekel dr. Ouko, tudi zdravniki, inženirji in ljudje, zadolženi za oskrbo. Ni pa še znano, ali bodo sprejeli francosko ponudbo o pomoči pri prevažanju, financiranju in opremljanju mirovnihih sil, ker je OAE, kot vse kaže, proti vpletanju neafriške sile.

TTT DOBERŠEK

LJUBLJANA — V Ljubljanski banki je preko 1,7 milijona deviznih računov, od tega jih je kakšnih 750 tisoč v Sloveniji. Lahko bi torej rekel, da ima že skoraj vsak državljan Slovenije svoj devizni račun. Toda velika večina teh računov je zelo «tenka»: kar 89 odstotkov deviznih računov ne premore niti 2000 dolarjev, 6 odstotkov ima od 2000 do 5000 dolarjev, trije odstotki od 5000 do 10.000 dolarjev in samo dva odstotka deviznih računov se lahko pohvali z zneski prek 10 tisoč dolarjev. (dd)

Atentat na ameriškega diplomata

ZLOČIN, KI JE IZZVAL OGORČENJE JAVNOSTI

Agenti prišli domnevne sežigalce komaj štirinajstletnega dekleta

BRINDISI — Karabinjerji iz Fasanu so aretirali štiri mladeniče, ki jih obtožujejo, da so v sredo zvečer sežgali štirinajstletno Palmino Martinelli, ker se je upirala temu, da bi ubrala pot prostitutke. Avto rji neopojiljivega dejanja naj bi bili — vredno jih je imenovati — 23-letni Enrico Bernardi, 23-letni Oronzo Malagnino, 22-letni Vito Felice Rosato in komaj 18-letni Giovanni Ferri, ki jih karabinjerji obtožujejo poskusa umora, zasebnega nasilja in kraje. Zdravstveno stanje dekleta, ki so ga pripeljali v oddelke za oživljanje v polikliniki v Bariju, je zelo težko.

Palmino Martinelli, hčerko revnih staršev z deseti otroki, so mladi

zločinci presenetili samo na domu. Prisilili so jo, da napiše lažno poslovnino pismo staršem in skušali uprizoriti poskus samomora. Dekle so poškropili z alkoholom, zanesli jo na prelo, jo zbežali, še prej na so iz predelka odnesli 370 tisoč lir v gotovini. Palmi ni uspelo ostreje se ognjenega objekta, vrhu tega pa je tragična usoda hotela, da je bil prav v tistem trenutku v celem Fasanu prekinjen dotok vode v stanovanja. Prva in kopel sta bili zato neuporabni.

Nesrečno dekle je še na tleh našel njen starejši brat, ki je nemudoma poklical rešilec. Med potjo v bolnišnico je baje, sama Palmina, z vrhuno mero prisrčnosti, pove-

PARIZ — Odpravnik poslov Zdrženih držav Amerike v Parizu, Christian A. Chapman je bil včerajšnjim zjutraj žrtev terorističnega atentata. Mladenček temnejše polti je proti njemu šestkrat izstrelil s pištolo, vendar na srečo ni niti ena svinčena zadela ameriškega diplomata.

Ameriški državni sekretar Alexander Haig je zelo ostro reagiral na ta atentat in je pred komisijo za mednarodne odnose izjavil, da razpolaga z informacijami, da libijski voditelj Gadafi finansira in oborožuje ter vadi oborožene skupine, ki naj bi imele za nalogo izvajati teroristične akcije proti ameriškim predstavnikom v tujini. Napad na ameriškega diplomata v Parizu so obsojili tudi Reagan in francoski politiki.

Libija pa je včeraj ostro zavrnila obsoje in zatrjuje, da se ameriške obtožbe vključujejo v oboroženo kampanjo proti Libiji.

Na sliki (teletoto AP): ameriški diplomat Chapman pojasnjuje dinamično atentata.

Venezuelka «miss sveta 81»

Najlepše dekle na svetu je 18-letna Venezuelka Pia Leon. Tako je odločila mednarodna žirija, ki se je zbrala v londonski «Albert Hall». Ker posnetek tega ne ponazarja, naj navedemo, da je miss sveta 1981 visoka 179 centimetrov, njene mere — tiste, ki najbolj zanimajo poznavatelce — so 91-61-91. Na sliki (tel. AP): nasmejana zmagovalka

PODATKI, KI BI NAJBREŽ DRŽALI TUDI V DRUGIH DRŽAVAH

Delo gospodinje je v Veliki Britaniji vredno skoraj pol milijona lir na teden

To je vsota, ki bi jo mož moral odšteti, če bi najel nekoga, da mu opravi ženino delo na domu

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

«Mami, blagor ti, ker lahko ostaneš doma», je glasni vzdih, ki ga velikokrat slišijo britanske žene od domov. Gre za ocenjeno vsoto življenjskega zavarovanja, izračunano na podlagi povprečnih cen za določena dela, ki jih zaračunavajo za poslovalne agencije. Kljub temu, da cena za to ženino delo nanese 204 funte na teden, pa v tem izračunu ena ura dela stane le dva funta, kar je v Britaniji absolutno minimalna plačila za pomoč v gospodinjstvu.

Kakšno delo vključuje delavnik gospodinje z otroci so določili na podlagi posebnega poročila, ki ga je izdelala organizacija Gallup, specializirana za pregled javnih mnenj. Tako cena 204 funtov na teden vključuje splošno skrb za otroke, kuhanje, čiščenje, pomivanje posode, pranje, likanje, sivanje in podobno.

To ženino delo za plačo, ki je nikdar ne dobi v roke, pa traja 12 do 14 ur na dan in to sedem dni na teden, ugotavlja Gallupovo poročilo. Isto poročilo tudi zatrjuje, da britanska gospodinja z majhnimi otroki fiktivno največ zasluži na dan vsak četrti in to 35,86 funta, kajti četrti naj bi bil njen najbolj delaven dan. Najmanj, to je 13 funtov pa zasluži v nedeljo, ko dela «le» povprečno 6 ur in pol.

V skladu s statističnimi primerjavami pa je treba še dodati, da je 204 funte na teden plača, ki jo v Britaniji zaslužio visoki častniki, nekateri škofi, načelniki gasilcev, direktor šol in nogometaši druge lige. In ne nazadnje je to tudi plača, ki je za 60 funtov na teden večja od povprečne plače britanskega industrijskega delavca.

Toda to omenjanje gospodinskega dela britanskih feministk ne navdušuje. Predvsem trdijo, da je poročilo, ki ga je napravila organizacija Gallup na tem področju

dobrodošlo, ker poudarja in osvetljuje pomembnost dela, ki ga opravljajo žene doma. Ob tem pa britanske feministke tudi poudarjajo, da je v današnjih časih že sama predstava o pojmu žene kot gospodinje zastarela.

Toda Gallupovo poročilo, ki ga je v javnost poslala zavarovalnica Legal and general s ponudbo življenjskega zavarovanja za ženo — gospodinja, naj bi osvetlilo finančno pogubne posledice za moža z otroki, če bi mu umrla žena in bi moral za gospodinjstvo iskati pomoč druge. Zavarovalnica Legal and general tudi poudarja, da z zavarovanjem, ki ga ponuja nima namena pokriti v celoti stroške za

ALJA KOŠAK

V NEKEM NEAPELSKEM STANOVANJU

NAŠLI «ZAPOR» CIRA CIRILLA?

NEAPELJ — Vse kaže, da so agenti neapeljskega Digosa odkrili skrivališče, v katerem so rdeče brigade zaprle ugrabljenega občinkega odbornika za urbanistiko Cira Cirilla. Gre za dvoobno stanovanje v pritličju sodobnega poslopja v mestni četrti Posillipo.

Preiskovalci menijo, da so z odreditvijo brloza zadali precej hud udarec teroristični organizaciji, saj gre baje za še uporabno skrivališče, iz katerega so agenti Digosa odnesli kipe «zelo zanimivega» erariva. Poleg številnih komunikacij o «spomladanski kampanji RB» (ugrabitve Cirilla, Talierra, Sandruccija in Peccija), so namreč zaplenili kopico beležk, načrtov za pre-

vratniška dejanja, seznamov morebitnih tarč RB in na tudi ciklostil, fotografije aparature in nekaj orožja in streliva. Na osnovi zaplenjenega gradiva je policija izvedla več stanovanjskih preiskav, ki so privedle do prijetja okoli petajstih oseb, vloga katerih je še nejasna.

Da je bil v stanovanju zased Ciro Cirillo, naj bi potrjevalo tudi odtrgiti nekaj svilenih zastorov s prijetimi pronačalnimi napisi, ki so v ozadju vseh fotografij z ugrabi bljenski moški, ki jih RB pošilja jo časopisom.

Teroristi, ki so redno obiskovali brolg, naj bi bili člani neapeljske ga voda RB.